

7

NIEUWSBRIEF

JULI

2020

15
JAAR

Neutr - On

Onafhankelijke
VAKBOND

ECONOMIE

- ⊕ Wereldschuldenberg zwelt aan
- ⊕ Naar nieuwe kredietcrisis?
- ⊕ Wie zal de crisis betalen?
- ⊕ Het regent ontslagen
- ⊕ België is economisch ziek

VARIA

- ⊕ Wat verandert deze maand?
- ⊕ Verkiezingen mei 2019
- ⊕ Sociale verkiezingen 2020
- ⊕ Wie betaalt de zorgcentra?
- ⊕ Over belastingen

ONDERWIJS

- ⊕ Wijzigingen wetgeving
- ⊕ 1 september allen naar school
- ⊕ Aangepaste eindtermen SO
- ⊕ De zomerschool
- ⊕ De onderwijskiezer

BOEKEN

- ⊕ Denk goed, voel je goed
- ⊕ Leopold II en Congo
- ⊕ Achter de schermen van de BBI
- ⊕ Het kapitaal
- ⊕ Hoe overleef je een autocratie?

SECTOREN

- ⊕ Zorgsector krijgt premie
- ⊕ Opzegtermijn wegens overmacht
- ⊕ Modegroep FNG in problemen
- ⊕ Vrij aanvullend pensioen
- ⊕ Tijd inhalen in de bouwsector

ANTIPESTTEAM

- ⊕ Blijf attent voor corona-virus
- ⊕ Jonge thuislozen
- ⊕ Beeldenstorm 2020
- ⊕ Ongepast gedrag in de sport

*Prettige
vakantie*

ECONOMIE

⊕ Wereldschuldenberg zwelt aan

De schulden lopen overal ter wereld fors op naar nooit geziene records, terwijl de groei van de wereldeconomie structureel lijkt afgenomen te zijn sinds de bankencrisis. Dat is een gevaarlijke cocktail. Dat zegt Danny Reweghs, Directeur strategie Inside Beleggen in Trends.

De jongste jaren werd er herhaaldelijk op gewezen dat de wereldwijde schuldenlast een ernstig probleem is. In 2020 komt daar een wereldwijde gezondheids crisis bovenop door de covid-19-pandemie die een zware economische crisis veroorzaakt. Om een nieuwe depressie zoals in de jaren dertig van vorige eeuw te vermijden grijpen centrale banken en overheden samen in. Maar de gevolgen zijn dramatisch voor de schuldontwikkeling. Een autoriteit in schulden van landen is het Institute of International Finance (IIF). Begin april werden de cijfers voor 2019 gepubliceerd en werd gewaarschuwd voor een verregaande verslechtering dit jaar door de quarantainemaatregelen voor covid-19.

Volgens het IIF is de wereldwijde schuld vorig jaar opgelopen tot het duizelingwekkend bedrag van 255.000 miljard dollar of 322 procent van het wereld-bbp (optelsom van de geproduceerde goederen en diensten op één jaar). Dat is veruit het hoogste cijfer ooit en een toename van afgerond 10.000 miljard tegenover het jaar voordien. Het IIF telt zowel de privéschuld (particulieren en bedrijven), de overheidsschuld en die van de financiële sector. Niet alle economen vinden die laatste categorie even relevant, al is de schuldgraad van de financiële sector de enige die lager staat dan in 2007 voor de bankencrisis. Al de andere schuld categorieën kennen een stijgend verloop, de overheidsschuld veruit het meeste.

De Amerikaanse en de Chinese overheid zijn de hoofdschuldigen. Enkel de Europese Unie gedroeg zich tot voor kort gedisciplineerd, maar heeft intussen ook elke vorm van begrotingsdiscipline laten varen. De aanwezigheid van president Donald Trump in het Witte Huis sinds begin 2017 is een catastrofe voor de Amerikaanse overheidsschuld. Hij koppelt een enorme uitgavendrift aan weinig of geen besparingen. Maar ook China laat zich niet langer onbetuigd. Als we de schulden van de financiële sector eruit halen, komen we op een globaal cijfer van 192.000 miljard dollar. Van de belangrijkste economische blokken

staat de eurozone met 248 procent schuldgraad het laagst, onlangs gepasseerd door de Verenigde Staten (250%) en China (258%). Japan blijft al heel lang de koploper van de schuldgraad met 367 procent opgetelde overheids- en private schuld.

De schulden lopen overal ter wereld fors op naar nooit geziene records, terwijl de groei van de wereldeconomie structureel lijkt afgenomen te zijn sinds de bankencrisis. Dat is een gevaarlijke cocktail, temeer omdat het IIF dit jaar een stijging tot boven 350 procent voor mogelijk houdt. De financiële markten liggen er niet wakker van. Getuige de aanhoudend ultralage rentetarieven op overheidsleningen en het stevige herstel op de beurzen. De marktparticipanten zijn verdoofd door de enorme geldinjecties van de centrale banken, die het probleem doorschuiven naar de toekomst. Inflatie lijkt nog het enige redmiddel, maar die is niet gemakkelijk te creëren door de vergrijzende bevolking. De kans blijft reëel dat dit ooit fout loopt. Het blijft dan ook raadzaam uw vermogen te beschermen door een portie goud in uw portefeuille te hebben. Bron: Trends

⊕ Naar een nieuwe kredietcrisis?

Na de coronacrisis, de kredietcrisis? De weerbaarheid van de banken zal op de proef gesteld worden.

Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) waarschuwt er, in een nieuw rapport, voor dat het aantal particulieren en bedrijven die er niet meer in slagen om hun leningen af te betalen, wegens de coronacrisis erg groot kan worden.

‘Hoge schulden kunnen voor sommige kredietnemers onbeheersbaar worden en de verliezen als gevolg van insolventies zouden de weerbaarheid van banken in sommige landen op de proef kunnen stellen’, luidt het.

De schuldenlast van zowel ondernemingen als huishoudens is de laatste jaren alleen maar toegenomen, benadrukt het IMF. De coronacrisis zou ertoe kunnen leiden dat die schuldenlast voor veel van hen niet meer te dragen is, waardoor ze hun kredieten niet langer kunnen afbetalen.

Die insolventies zullen de weerbaarheid van de bankensector op de proef stellen, meent het IMF.

Als gevolg van de financiële crisis van 2008 hebben financiële instellingen nu wel grotere kapitaalbuffers aangelegd, waarmee ze kredietverlening kunnen ondersteunen en verliezen kunnen incasseren. Maar de toegenomen druk op de banken knaagt samen met de lage rentes wel aan de winst van de banken.

Voorts waarschuwt het IMF in zijn rapport onder meer nog voor een marktcorrectie. ‘Te midden van grote onzekerheden is er een kloof ontstaan tussen de financiële markten en de ontwikkeling van de reële economie’, zegt de instelling. Volgens het IMF heerst er een soort optimisme bij beleggers gedreven door sterke beleidsmaatregelen in de strijd tegen de coronacrisis, maar wijzen ‘recente economische data’ juist op een ‘dieper dan verwachte neergang’.

⊕ Wie zal de crisis betalen?

De coronacrisis laat diepe sporen na in de budgetten van de sociale zekerheid. Onder meer omdat er massaal gebruik gemaakt wordt en werd van tijdelijke werkloosheid, lopen de uitgaven gigantisch op, met 5,1 miljard euro. Tegelijk zijn er minder mensen aan de slag, waardoor de inkomsten kelderen met 4,5 miljard euro. In totaal bedraagt de put 9,6 miljard euro, zo blijkt uit de cijfers van het Beheerscomité Sociale Zekerheid, die vakbonden en werkgevers bespraken.

De extra uitgaven zitten niet meteen in de ziekte-uitkeringen, wel in de tijdelijke werkloosheid. Het systeem kost de overheid alleen al 4,7 miljard euro extra. Niet alleen omdat het massaal werd gebruikt, ook vanwege de extra toeslag die de overheid voorzag. Omdat naar schatting zo’n 30.000 mensen hun job zullen verliezen, nemen ook de uitgaven in de ‘reguliere’ werkloosheid toe. Het speciale ouderschapsverlof tijdens de coronacrisis levert dan weer een relatief beperkte meerkost op van 90 miljoen euro.

Wat meteen opvalt: ook voor de komende jaren zijn de prognoses weinig rooskleurig. In 2021 kondigt zich een tekort van 9 miljard aan, wat tegen 2024 oploopt tot 11 miljard. Volgend jaar daalt de tijdelijke

werkloosheid dan wel fors, maar dan pas laat de economische crisis zich echt voelen. Omdat meer mensen hun job verliezen, zal de overheid voor 1,3 miljard meer aan werkloosheidsuitkeringen moeten betalen. Tegelijk slaat de vergrijzing verder toe, met veel meer mensen die met pensioen gaan. De pensioendienst zal 1,7 miljard meer uitgeven dan het jaar voordien.

Ook na het economisch herstel zal die vergrijzing blijven wegen op de uitgaven. Net zoals het wegvallen van de zogenoemde 'evenwichtsdotatie'. Tot dit jaar past de overheid automatisch de tekorten van de sociale zekerheid bij, een bedrag dat opliep tot bijna 3 miljard euro.

⊕ Het regent ontslagen

De coronacrisis zorgt voor een ongekeerde golf van ontslagen.

De coronapandemie zal de olieraffinaderij van Gunvor in Antwerpen de doodsteek geven. Er werd door de directie een intentie tot sluiten aangekondigd, waardoor 230 werknemers hun job dreigen te verliezen. "Dit was totaal onverwacht", klinkt het langs vakbondszijde. Gunvor is een handelaar in onder meer brandstoffen.

De Europese vliegtuigbouwer Airbus wil wereldwijd 15.000 banen schrappen, zo kondigt het bedrijf dinsdagavond aan. De herstructurering, die tegen volgende zomer moet afgerond zijn, is een antwoord op de coronacrisis die de luchtvaartsector zwaar treft.

Airbus zal de volgende twee jaar 40 procent minder vliegtuigen produceren en afleveren, zo raakte eerder al bekend. Airbus verwacht dat de sector zich niet voor 2023 zal herstellen. Mogelijk duurt het zelfs tot 2025 voor opnieuw het niveau van voor de coronacrisis wordt bereikt.

In Frankrijk verdwijnen 5.000 jobs, in Duitsland 5.100 en de rest in Groot-Brittannië (1.700), Spanje (900) en 2.300 verspreid over de andere sites in de wereld. De details van de herstructurering worden met de sociale partners onderhandeld, klinkt het.

Duizenden banen weg bij Nederlandse spoorwegen

De Nederlandse Spoorwegen (NS) verwachten de komende vijf jaar het personeelsbestand met 2.300 banen in te krimpen als gevolg van de coronacrisis. Dat wil het spoorbedrijf bereiken zonder gedwongen ontslagen.

In dezelfde periode gaan namelijk ook 2.500 van de bijna 18.000 werknemers met pensioen. NS wil dat alle medewerkers met een vast contract gewoon blijven.

British Airways, onderdeel van luchtvaartgroep IAG, ontslaat 350 piloten en plaatst nog eens 300 in een 'pool' om ze opnieuw in te huren als dat nodig is. Hierover zou overeenstemming met de cockpitbemanning zijn bereikt, meldt The Sun.

De meeste piloten die met gedwongen ontslag krijgen te maken werken volgens de Britse krant op luchthaven Gatwick in Londen. De gezagvoerders die in de pool terechtkomen vliegen op dit moment niet en worden voor de helft betaald. Het overige cockpitpersoneel ontvangt een loonsverlaging van 15 procent.

De luchtvaartmaatschappij kondigde eerder aan tot 12.000 banen te willen schrappen. Dat kwam het bedrijf op forse kritiek te staan van de Britse transportcommissie. Die beschuldigde de luchtvaartmaatschappij ervan de crisis te gebruiken als excuus om medewerkers te ontslaan, ook al betaalt de regering het loon van de werknemers via een nationaal verlofprogramma.

Het management van Swissport Belgium (Swissport Belgium SA/NV en Swissport Belgium Cleaning SA/NV) heeft een herstructureringsplan ingediend. Samen met Aviapartner is het één van de twee bedrijven die bijna alle grondactiviteiten op Brussels Airport beheren. Deze beslissing zal waarschijnlijk een impact hebben op de 1.309 werknemers van Swissport Belgium NV en de 160 werknemers van Swissport Belgium Cleaning NV. In totaal gaat het om 1.469 arbeidsplaatsen.

De directie van Brussels Airlines kondigde in mei aan dat het fors moest ingrijpen om de toekomst van het bedrijf te verzekeren. Dat leidde na zes weken onderhandelen woensdag tot een principiële akkoord "dat toelaat om de noden van het bedrijf op korte en lange termijn aan te pakken", over een nieuwe verloningsstructuur voor wie blijft, en over een aanpassing van de uurroosters van het vliegend

personeel. Maar toen was nog niet duidelijk hoeveel banen er effectief zouden sneuvelen. Vrijdag na de ondernemingsraad werden de naakte cijfers wel duidelijk: het akkoord houdt in dat één op de vier van de 4.000 werknemers het bedrijf moet verlaten.

“De prioriteit was om gedwongen ontslagen zoveel als mogelijk te vermijden. Dankzij alternatieve opties zoals vervroegd pensioen, deeltijds werk, tijdskrediet, vrijwillig vertrek en onbetaald verlof, kan dat aantal worden beperkt tot een minimum”, klinkt het in een persbericht. De verschillende departementen (piloten, cabinepersoneel, maintenance & engineering, ground operations en ondersteunende functies) zullen “gelijkmatig” getroffen worden.

Hoeveel naakte ontslagen er uiteindelijk zullen vallen, is nog niet duidelijk. “Er zijn wel wat mensen die vrijwillig weg willen, maar het blijft afwachten hoeveel dat er uiteindelijk zullen zijn”, aldus Anita Van Hoof van de socialistische bediendebond BBTK. Andere werknemers kunnen met (brug)pensioen, kunnen tijdskrediet nemen, deeltijds werken of onbetaald verlof nemen. Pas als die aantallen gekend zijn, zal ook duidelijk worden hoeveel ontslagen er nog vallen. Volgens de vakbondsvrouw zullen de meeste banen - zowat 600 - verdwijnen bij het grondpersoneel.

CEO: “Kleiner worden om daarna opnieuw te groeien”

“Ik wil de vakbondsvertegenwoordigers bedanken voor het feit dat zij deze cruciale stap samen met ons gezet hebben”, reageert CEO Dieter Vranckx. “Met dit transformatieplan beginnen we met de opbouw van een financieel gezonde luchtvaartmaatschappij die in een eerste fase kleiner en structureel rendabel wordt, om daarna opnieuw te groeien. Dit transformatieplan biedt een toekomstperspectief aan zowel ons personeel als onze klanten en stakeholders.”

Aan vakbondszijde wordt de ondertekening bevestigd. “Daarmee is fase 1 van de wet-Renault op bedrijfsherstructureringen afgerond”, aldus Filip Lemberechts van de liberale vakbond. De directie zal de komende dagen het personeel informeren over de inhoud van het sociaal plan. Ook de vakbonden zullen informatiesessies organiseren.

Hulplijn van Belgische regering

Nu de directie van Brussels Airlines een sociaal akkoord heeft gevonden met de vakbonden, kan ze zich volledig richten op de onderhandelingen met de Belgische overheid over een reddingsplan. “Die gesprekken blijven essentieel om de financiering van het bedrijf te verzekeren”, klinkt het. “Die is nodig om de gevolgen van deze ongekende crisis te boven te komen en het bedrijf te herstructureren.”

Minister van Financiën Alexander De Croo (Open VLD) zei eerder dat hij verwachtte dat de onderhandelingen over federale steun in een beslissende fase zouden komen eens het sociaal plan was goedgekeurd en de aandeelhouders van Lufthansa het Duitse reddingsplan van 9 miljard euro hadden goedgekeurd.

In juni is het aantal werkzoekenden in Vlaanderen licht gedaald tegenover de voorgaande maand. Maar in vergelijking met een jaar geleden is er wel een forse toename, meldt de VDAB.

De VDAB registreerde eind juni 195.680 niet-werkende werkzoekenden (NWWZ), of ongeveer 2.600 minder dan de ruim 198.000 in mei. Ook tussen april en mei was er een lichte daling van de maandcijfers. Maar in juni 2019 ging het maar om 175.068 werkzoekenden, waardoor er op jaarbasis een stijging van 11,8 procent is. Het gaat om een vierde stijging op rij op jaarbasis. De VDAB voegt eraan toe dat de tijdelijke werkloosheid niet meegerekend werd.

De werkloosheidsgraad klokt eind juni af op 6,34 procent, tegenover 6,43 procent in mei, maar het is te vroeg om daar conclusies uit te trekken, klinkt het. De stijging tegenover vorig jaar is het grootst bij de 25- tot 40-jarigen: +16,1 procent. Bij de middengeschoolden (diploma secundair) is dat plus 15,8 procent, bij de hogeschoolden plus 15,5 procent.

Coronacrisis

Bij de jongerenwerkloosheid (de -25-jarigen) is er wel een stijging in de hoofdstad: +13,5 procent tot 8.133. 'Het aantal Brusselse jongeren dat zich voor de eerste keer kwam inschrijven na hun studies steeg met 43,6 procent. Tijdens deze door het coronavirus overheerste periode daalde de economische activiteit sterk en zijn er dus minder kansen op de arbeidsmarkt, met name voor jongeren die hun eerste stappen op de arbeidsmarkt zetten', klinkt het

In de eerste drie maanden van het jaar zijn er in ons land 70.900 voltijdse banen verloren gegaan. Dat blijkt uit cijfers van de sociale zekerheid die minister Maggie De Block (Open VLD) in het VRT-radio-programma De Ochtend heeft bekendgemaakt.

Volgens minister De Block toonde de sociale zekerheid de voorbije jaren telkens een groei van 1 tot 1,5 procentpunt in het eerste kwartaal, goed voor zowat 45.000 voltijdse jobs. Voor het eerste kwartaal van 2020 is er een verlies van 70.900 voltijdse jobs. Dat terwijl de lockdown door de coronacrisis pas in de tweede helft van maart van kracht ging. 'Er gaan inderdaad 70.000 jobs af. Daar zit ook wel de tijdelijke werkloosheid bij. Daar zijn een aantal mensen bij die intussen opnieuw aan het werk zijn', aldus De Block.

Volgens de Open VLD-minister is de uitdaging 'gigantisch' en moet er snel een relancebeleid komen dat zoveel mogelijk mensen opnieuw aan de slag krijgt. Voor zo'n relancebeleid is volgens De Block 'een regering op volle kracht nodig'.

De coronacrisis zadelt ons land met een gigantische kater op. Er komen 200.000 werklozen bij, er is een welvaartsverlies van 50 miljard euro en vooral: de staatsschuld stijgt naar 'onhoudbare' niveaus.

Die cijfers komen uit de gepresenteerde voorjaarsprognoses door de Nationale Bank.

De coronacrisis en de lockdown zorgen voor een economische krimp dit jaar van 9 procent, om in 2021 en 2022 met respectievelijk 6,4 en 2,3 procent te herstellen. 'We verliezen drie jaar aan economische groei', vat Nationale Bank-gouverneur Pierre Wunsch samen.

De staatsschuld zou dit jaar stijgen tot 118 procent van het bbp. Dat is 10 procentpunten meer dan een jaar geleden.

Eerder waarschuwde de Nationale Bank al dat de Belgische economie 50 miljard euro zou verliezen door de coronacrisis. Toen voorspelde de centrale bank een staatsschuld van 115 procent.

⊕ België is economisch ziek

In een artikel in Trends schetst Marc De Vos een somber beeld van het land.

'Wat mij de meeste zorgen baart, is het verraad van onze politieke klasse', zegt Marc De Vos, decaan aan de Macquarie University in Sydney en visiting fellow bij de denktank Itinera.

In tijden van corona en populisme zijn er helaas kandidaten genoeg, maar voor mij is België de nieuwe zieke man van Europa. Afgezien van de wereldoorlogen kan ik geen periode bedenken waarin de kaarten voor ons land er zo slecht bij lagen. Het lijkt wel alsof het universum samenspannt om het arme kleine België te teisteren met Bijbelse plagen.

Er is de onmiddellijke laag en het onnoemelijke leed dat covid-19 heet, verergerd door een ondraaglijke improvisatie in het beleid. Behoudens een mirakel van alweer Bijbelse proporties staan we voor meerdere jaren van economisch zwarte sneeuw, met sectoren die zonder levenslijn gedecimeerd worden. Onze open economie zal zwaar lijden onder een internationale terugval die maar geleidelijk herstelt, denk maar aan de luchtvaart, het toerisme, de havens, de distributie, de diamant. En hou uw hart vast voor nieuwe besmettingsgolven, want België is vanzelfsprekend helemaal niet klaar.

Recessie en massawerkloosheid staan in België op een fundament van drijfzand genaamd vergrijzing. Dit is het decennium waarin we de rekening krijgen van de lange jaren van ontkenning, uitstel en afstel in het opvangen van de demografische vergrijzing. Noch de pensioenen, noch de gezondheidszorg, noch de ouderenzorg zitten op een pad dat sociaal, budgettair en economisch duurzaam is. En dat was al zo voor corona er aankwam. De krater die het virus slaat, in verminderde inkomsten en vermeerderde uitkeringen, gecombineerd met de sterke toename van de vergrijzingsnoden in de komende jaren, zaagt gewoon de poten vanonder de hele sociale zekerheid.

België zit in een wurggreep van budgettaire tekorten, economische verliezen en onhoudbare uitgaven. Rond die wurggreep liggen alle partijen in een houdgreep. De politieke versnippering en de communautaire verdeeldheid zijn compleet. De staatsstructuur is een chaos en de verzuiling brengt alleen verlanglijsten. Zelfs een federale volmachtenregering kan niet meer voor doorbraken zorgen. Een devaluatie, de ultieme remedie van falende staten die nog in 1982 onze toeverlaat was, is niet meer mogelijk door de euro. De Europese Unie is zelf meer een probleem dan een oplossing.

Wat mij de meeste zorgen baart, wat ik de grootste en ook de nieuwste plaag vind, is het verraad van onze politieke klasse. Het kleine België is zelden gezegend geweest door groot politiek leiderschap. Maar ik spreek niet over leiderschap. Ik spreek over basale verantwoordelijkheidszin. We beleven de grootste crisis in mensenheugenis. Onze welvaart en onze welvaartsstaat, het welzijn van talloze gezinnen, staan op het spel. Van onze leiders, die de burgers vertegenwoordigen, die door de burgers betaald worden en die het geld van burgers besteden, verwacht je inzet voor een gedeeld algemeen belang. In plaats daarvan regeert politiek nihilisme.

Dit is een collectief falen dat alleen collectief doorbroken kan worden. En dat is mogelijk. De ernst van de crisis betekent dat elke politieke agenda totaal zal zijn of niet zal zijn. Er moet stevig bespaard worden, maar er zijn ook meer belastingmiddelen nodig. De markteconomie en het ondernemerschap moeten worden aangevuurd, maar er is ook meer overheid nodig. Er moet vernieuwend geactiveerd worden op de arbeidsmarkt, maar er zijn ook meer uitkeringen nodig.

Geen enkel huisje is nog heilig, geen enkel dogma is nog levend. De grote crisis is een grote kans voor een groot compromis tussen rechts, links en groen links.

In normale tijden is het water tussen die kampen diep. Nu is het water overal ondiep. We moeten bruggen bouwen, maar er zijn geen bruggenbouwers meer. Voor mij is dat schuldig verzuim. Schrijven is natuurlijk gemakkelijk. Actie is moeilijk, maar niet onmogelijk.

ONDERWIJS

⊕ Wijzigingen wetgeving

Nieuwe eindtermen voor de 2de en 3de graad SO

De Vlaamse Regering gaf haar principiële goedkeuring voor het voorontwerp van decreet over de onderwijsdoelen voor de 2de (vanaf 1/9/2021) en 3de (vanaf 1/9/2023) graad SO. De eindtermen basisvorming zijn gelijk voor alle studierichtingen binnen een finaliteit (doorstroom, dubbel en arbeidsmarkt). De specifieke eindtermen voor de 3e graad verschillen per studierichting. Zowel in het aso, bso als kso/tso ligt de lat hoger, bv. voor STEM. Het curriculum is ook inhoudelijk verbreed; zo gaat er meer aandacht naar economische en digitale vaardigheden. Je vind [hier](#) alle nieuwe eindtermen

Onderwijsdecreet XXX: nieuwe maatregelen vanaf 1 september 2020

In de onderwijsregelgeving staan heel wat veranderingen op stapel die ingaan op 1 september 2020. Ze werden verzameld in het nieuwe Onderwijsdecreet XXX. Onder voorbehoud van definitieve goedkeuring daarvan door het Vlaams Parlement op 1 juli 2020, krijg je nu al een [overzicht van de belangrijkste wijzigingen](#).

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/laatstewijzigingen.aspx>

⊕ 1 september allen naar school

Alle leerlingen gaan in september terug naar school. Dat staat in de tekst die de onderwijsinstellingen vandaag aan hun achterban hebben voorgelegd. Kinderen in het lager en in het basisonderwijs zullen fulltime schoolgaan, in het middelbaar onderwijs worden leerlingen vier dagen per week verwacht. Dat nieuws wordt bevestigd aan Het Nieuwsblad.

Het Vlaams ministerie van Onderwijs heeft een plan gelanceerd om het schoolgaan in september in goede banen te leiden. Dat plan is opgesteld in samenspraak met de GEES, die de exitstrategie begeleidt, én met

de Franstalige en Duitstalige minister van Onderwijs. Vandaag legden de sociale onderwijspartners dat plan voor aan hun achterban. Morgenvoormiddag wordt de knoop in het dossier definitief doorgemaakt. Als de coronasituatie in ons land blijft zoals ze nu is, kunnen alle leerlingen van het kleuter- en basisonderwijs terug voltijds naar school in september. Het terug-naar-school-plan onderbouwt die keuze wetenschappelijk, omdat die kinderen minder vatbaar zouden zijn voor het virus én minder bijdragen tot de verspreiding ervan. Zelfs al wordt de situatie in ons land terug erger, kleuter- en basisscholen blijven hoe dan ook open.

Ook de leerlingen van het middelbaar onderwijs zullen terug kunnen rekenen op een quasi normaal schoolleven. Zij mogen in eerste instantie vier dagen per week fysiek naar school, waar zal worden gewerkt met klasbubbels, om te vermijden dat er teveel leerlingen op hetzelfde moment in de schoolgebouwen aanwezig zijn.

Dat plan geeft het scenario weer voor de huidige coronasituatie in ons land. Als die situatie erger, of net beter wordt, zullen andere regels gelden. In de tekst die nu op tafel ligt, is er sprake van voortgangsfases van het coronavirus, gekoppeld aan een specifieke kleurcode (groen, oranje, geel en rood). De Nationale Veiligheidsraad beslist welke code op een bepaald tijdstip van toepassing is op ons land. Voor elke fase hebben de onderwijsinstellingen nu een bijhorend onderwijsplan onderhandeld.

Het meest ideale scenario voor ons land is een evolutie naar fase groen. In zo'n situatie is er een vaccin ontwikkeld, of is er groepsimmunititeit bereikt. Ons onderwijs zal dan volledig functioneren zoals vroeger. Op dit moment bevinden we ons in fase geel. Als deze fase nog steeds van kracht is in september, mogen alle leerlingen dus terug naar school.

Mocht de coronasituatie in slechte richting evolueren (fase oranje of rood), zullen de scholen weer bijkomende maatregelen moeten nemen. Vooral de secundaire scholen zullen dan moeten gedeeltelijk moeten schakelen naar afstandsonderwijs. De basisscholen niet. Zij blijven hoe dan ook open. Een algemene lockdown behoort dus in geen geval nog tot de opties, althans wat het onderwijs betreft. Geen enkele leerling zal nog voor lange tijd thuis zitten en zijn dagen moeten vullen met online onderwijsalternatieven.

⊕ Aangepaste eindtermen SO

De Vlaamse Regering heeft een eerste versie goedgekeurd van nieuwe eindtermen voor de 2de en 3de graad van het secundair onderwijs. In een streven naar de versterking van de onderwijskwaliteit worden de ambitieuze eindtermen aangescherpt in alle richtingen van zowel het ASO, BSO als TSO. Zo wordt de lat inzake statistische en STEM-competenties hoger gelegd voor alle leerlingen. In het BSO en TSO blijft er naast een sterke algemene vorming ook genoeg ruimte voor technische en praktische vakken.

Weyts benadrukt dat met deze goedkeuring de -soms felle- discussie tussen verschillende experts niet is afgesloten. "Alle begrip voor de gevoeligheden. Daarom vraag ik ook aan de VLOR en de SERV om zich bij hun advies over dit ontwerp ook te laten informeren door vertegenwoordigers van de ontwikkelcommissies. Zo geven we ruimte voor dialoog zonder het beslissingsproces te vertragen."

De Vlaamse overheid bepaalt eindtermen met minimumdoelen die alle leerlingen moeten halen, ongeacht de onderwijskoepel waar de school toe behoort. Die eindtermen worden voorbereid in ontwikkelcommissies met maar liefst een 270-tal experts allerhande. De Vlaamse Regering gaat aan de slag met het ontwerp van de ontwikkelcommissie en legt uiteindelijk een ontwerp van decreet voor aan het Vlaams Parlement. Er wordt al maandenlang gewerkt aan nieuwe eindtermen voor de 2de en 3de graad secundair onderwijs, die moeten ingaan op 1 september 2021 (voor de 2de graad) en op 1 september 2023 (voor de 3de graad).

Het voorstel van de ontwikkelcommissies werd licht bijgestuurd. Meer bepaald ontstond grote bezorgdheid dat al te veel kennisvereisten die werden opgelegd aan ASO in quasi dezelfde mate ook werden opgelegd aan BSO en TSO en dat ten koste van praktische en technische vakken. Daardoor zou ook het onderscheid tussen ASO, BSO en TSO dreigen te vervagen. Daarom werden beperkte aanpassingen doorgevoerd. "Ik begrijp de gevoeligheden bij diverse experts", zegt Weyts. "Ik hoop dat de dialoog binnen de VLOR en de SERV samen met de afgevaardigden van ontwikkelcommissies tot wat wederzijds begrip kan leiden. Al besef ik dat er altijd enige discussie zal blijven."

De ambitieuze eindtermen worden aangescherpt in alle richtingen. Er verdwijnen quasi geen leerinhouden uit de eindtermen, maar er worden wel nieuwe accenten gelegd. Zo wordt de lat voor statistische en STEM-competenties hoger gelegd voor alle leerlingen. Het algemene curriculum wordt ook inhoudelijk verbreed met meer aandacht voor economische kennis en digitale vaardigheden.

“Het geheel vormt een serieuze uitbreiding, verdieping en verbreding van de vorming van al onze leerlingen”, zegt Weyts. “We leggen de lat in het middelbaar onderwijs nog iets hoger. We zijn het aan onze jongeren verplicht om ambitieus te zijn met hen. Onze hele welvaart is gebouwd op scholen waar veeleisend en eigentijds onderwijs gegeven wordt.”

Ook in het beroeps- en technisch secundair onderwijs wordt de algemene vorming versterkt. Zo komen er bijvoorbeeld voor het eerst eindtermen rond kunst en cultuur in het BSO. Daarnaast blijft er wel voldoende ruimte voor technische en praktische vakken. De leerlingen van het TSO krijgen dezelfde basisvorming als de leerlingen van het ASO en KSO, maar de invulling verschilt. In het ASO wordt de leerstof abstracter benaderd, bijvoorbeeld met uitgebreide en conceptuele fysica. In het TSO wordt de leerstof meer benaderd vanuit concrete toepassingen, bijvoorbeeld met aandacht voor thermodynamica en constructieles. Zo wordt er maximaal rekening gehouden met de specificiteit van elke onderwijsvorm.

Statistiek, STEM en digitale vaardigheden

De nieuwe eindtermen zijn ambitieus. Er verdwijnen bijna geen leerinhouden, maar er liggen wel nieuwe accenten. Zo wordt de lat voor statistische en STEM-competenties hoger gelegd voor alle leerlingen. Het algemene curriculum wordt ook inhoudelijk verbreed met meer aandacht voor economische kennis en digitale vaardigheden. “Het geheel vormt een serieuze uitbreiding, verdieping en verbreding van de vorming van al onze leerlingen”, zegt Weyts.

Kunst en cultuur in bso

Ook in het beroeps- en technisch secundair onderwijs wordt de algemene vorming versterkt. Zo komen er voor het eerst eindtermen rond kunst en cultuur in het bso. Daarnaast blijft er voldoende ruimte voor technische en praktische vakken. De leerlingen van het tso krijgen dezelfde basisvorming als de leerlingen van het aso en kso, maar de invulling verschilt. Is de leerstof in het aso abstracter, dan wordt hij in het tso meer benaderd vanuit concrete toepassingen.

En Weyts besluit: “We zijn het aan onze jongeren verplicht om ambitieus te zijn met hen. De lat gaat omhoog in alle richtingen van aso, bso en tso. Onze hele welvaart is gebouwd op scholen waar veeleisend en eigentijds onderwijs gegeven wordt.”

⊕ De zomerschool

Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts lanceert de zomerschool. Niets dan goede bedoelingen, maar is het dat wat kinderen en jongeren doet groeien? “Zomerscholen mogen het rustmoment dat kinderen en jongeren dringend nodig hebben niet verstoren”, vinden Uit De Marge en Bataljong.

Kinderen en jongeren snakken naar de zomervakantie.

Thuisonderwijs en de kleine sociale bubbels van de voorbije maanden lieten littekens na bij de jongste inwoners van ons land. Mentaal en sociaal. Ze hebben last van stress en voelen zich moe of eenzaam.

‘De voorbije maanden lieten littekens na bij de jongste inwoners van ons land.’

Ze willen ongedwongen spelen, rondhangen en elkaar ontmoeten. Dat geeft hen nieuwe ruimte om zich te ontplooien.

Sportmonitoren, jeugdwerkers, kunstenaars, begeleiders van de kinderopvang, buurtsportanimatoren, pleintjeswerkers... Ze steken deze zomer allemaal een stevig tandje bij zodat kinderen en jongeren hun batterijen kunnen opladen.

En toen kwam de zomerschool: meer van hetzelfde?

De plannen voor zomerscholen drukken kinderen en jongeren nogmaals met de neus op de opgelopen leerachterstand. Er worden duidelijke leerdoelen vooropgesteld, met als voornaamste objectief: educatieve pijnpunten wegwerken. Pijnpunten bij de leerlingen, vanuit het perspectief van de leerkracht. Met een focus op de dingen die ze nog niet kunnen.

Die negatieve benadering vertaalt zich ook in het enthousiasme van kinderen en jongeren. Slechts 5 procent wil graag deelnemen aan deze zomerscholen. Bijna de helft vindt het ronduit een slecht idee. Zij vrezen extra toetsen en taken. Ze vrezen hun felbegeerde vrije tijd te verliezen.

Wij schieten het idee van zomerscholen niet per definitie af, maar gaan in tegen de schoolse insteek. Daarmee motiveer je kinderen en jongeren niet wanneer ze net alle stress van zich willen afschudden.

Stuur jongeren op ontdekking. Laat hen experimenteren, vanuit hun eigen interesses. Stel hun talenten centraal in plaats van de kennis en vaardigheden die de samenleving verwacht. Met andere woorden: verbreed de definitie van leren. En leg de focus op het zelfvertrouwen en het welzijn van kinderen en jongeren. Lichamelijk, mentaal en sociaal.

Want kinderen en jongeren kunnen zich maar ontplooiën als ze goed in hun vel zitten. Formeel leren in de zomer draagt daar niet toe bij. Dat doorbreekt net het moment van rust en vrijheid waar zij na al die maanden van sociaal isolement zo naar uitkeken.

Creëer dus in de eerste plaats ruimte waar kinderen op een speelse manier samen met leeftijdsgenoten de wereld verkennen. Zo leren ze vanzelf die wereld vormgeven. Zo leren ze hoe ze er een plek in verwerven, hoe ze gezien en gehoord kunnen worden. Informeel leren is minstens even belangrijk om te groeien.

Hierin wordt ook de unieke meerwaarde van jeugdwerkers zichtbaar. Jeugdwerk is nuttig om wat het betekent voor kinderen en jongeren, niet omdat volwassenen er een doelstelling aan koppelen. Daarin onderscheidt het jeugdwerk zich van de school. Daarom hebben jongerenwerkers zo'n essentiële rol: zij kunnen deze zomer mee vormgeven, maar dan vanuit het perspectief van kinderen en jongeren. Niet alleen voor hen, maar ook met hen.

Verplicht of vrijwillig: een keuze die er geen is

Een 'klassieke' invulling van zomerscholen creëert bovendien een pervers neveneffect. Het legt de verantwoordelijkheid voor de opgelopen leerachterstand niet bij de stilstand tijdens de coronacrisis, maar bij kinderen, jongeren en hun ouders.

Maar zomerscholen creëren een pervers neveneffect.

Als zij hun vrije tijd in juli en augustus niet opofferen om leerachterstand in te halen, worden zij daar in september op afgerekend. Misschien wordt het al dan niet bijwonen van een zomerschool wel een stok achter de deur bij twijfel over een A-attest?

Dat is oneerlijk. Kinderen en jongeren hebben het recht hun zomervakantie in te vullen zoals zij dat willen. Wie een vakantiejob doet om lesmateriaal aan te kopen, wie zorgt voor broers en zussen in de zomer of kinderen begeleidt op zomer- en sportkampen, mag niet gestraft worden voor die keuze.

'We hebben veel te leren van kwetsbare jongeren'

Met een flexibele aanpak vanaf september kan een schoolse leervertraging van drie maanden, in een leerloopbaan van meer dan vijftien jaar, toch overwonnen worden?

Zomer voor iedereen

Formeel en schools leren, in de zomer, verengt opgroeien tot het afwerken van leerplannen en het behalen van eindtermen. Laat ons deze zomer liever investeren in vrijetijdskansen en ontmoetingsmomenten voor kinderen en jongeren. Ongeacht de omstandigheden waarin ze opgroeien. Zo kunnen zij alles wat er de voorbije maanden gebeurde op hun eigen manier verwerken, zonder bijkomende stress of verplichtingen. Dat is de beste garantie dat kinderen en jongeren met opgeladen batterijen het nieuwe schooljaar kunnen aanvatten.

Onder leerlingen van het middelbaar onderwijs is er veel draagvlak voor structurele verandering in het onderwijs. Zij willen het beste uit de coronacrisis met de invoering van afstandsonderwijs behouden: meer autonomie inbouwen voor leerlingen en hen mee hun dagindeling laten bepalen. Dat blijkt uit de derde peiling van de Vlaamse Scholierenkoepel tussen 17 en 25 juni die 555 leerlingen bereikte, voor twee derde uit het ASO.

Een ruime meerderheid (76 procent) geeft aan dat hun school ervoor gezorgd heeft dat ze weinig of geen achterstand in de leerstof hebben opgelopen. Toch geeft 62 procent van de respondenten aan niet goed te weten of ze dit schooljaar een achterstand hebben opgelopen. Een ijkingsstoets bij het begin van het schooljaar vindt 62 procent geen goed idee.

Na corona wil 72 procent van de scholieren regelmatig tijdens de schooluren van thuis uit voor school werken. Bijna acht op de tien (79 procent) scholieren willen zelfstandig hun werk inplannen, 82 procent van de scholieren wil mee kunnen beslissen over de dagindeling en 69 procent wil meer digitaal werken in de klas. "Ga niet terug naar het vaste lessenrooster waarin elke minuut van je dag wordt bepaald door anderen. We vragen om leerlingen inspraak te geven in hoe hun lessenrooster, hun schooldag en zelfs hun hele schoolmodel eruitziet. Flexibiliteit laat ook toe dat leerlingen sneller of trager kunnen gaan waar nodig", aldus de Vlaamse Scholierenkoepel. De VSK vraagt ook minder nadruk te leggen op toetsen voor het rapport en meer te werken in functie van feedback.

⊕ De onderwijskiezer

Het was een vreemd schooljaar. De coronacrisis heeft het normale schoolprogramma en de leerplannen danig overhoop gehaald. Laten we hopen dat volgend schooljaar zonder obstakels kan verlopen.

Sommige leerlingen en studenten staan dicht bij de definitieve keuze van hun toekomstige loopbaan.

Wat wil je later worden? Welk beroep zou je graag uitoefenen?

Dit zijn vaak gestelde vragen aan jongeren.

Verpleger, advocaat, elektricien, dierenarts, computerspecialist, winkelier, piloot, vroedkundige, bakker, brandweerman,....

We dromen allemaal wel eens over wat we later willen worden en automatisch vragen we ons ook af met welke opleiding dit kan.

Onderwijskiezer helpt je om een beroep en opleiding te kiezen die aansluit bij je interesses.

Beroepenfiches van honderden beroepen!

De beroepenlijst op Onderwijskiezer is gebaseerd op de lijst van de VDAB.

Er zijn wel een aantal synoniemen toegevoegd om makkelijker bepaalde beroepen terug te vinden.

Op elke beroepenfiche vind je:

een beknopte omschrijving van het beroep;

(indien beschikbaar) een informatief beroepenfilmpje en/of verduidelijkende foto's;

een link naar nog meer uitgebreide informatie over het beroep op de website van VDAB en/of Competent.

Hier kan je dan in detail lezen wat je moet kennen en kunnen (competenties) om dat beroep uit te oefenen;

welke studierichtingen/opleidingen je in het reguliere onderwijs kan volgen om dit beroep te leren;

informatie over de beroepssector als het beroep is ingedeeld bij een bepaalde beroepssector;

informatie over de arbeidsmarkt m.b.t. dit beroep: de actuele vacatures en een analyse daarvan.

<https://www.onderwijskiezer.be/v2/index.php>

SECTOREN

⊕ Zorgsector krijgt premie

Een eenmalige cadeaubon van 300 euro om te gaan shoppen of op café te gaan, veroorzaakt serieuze onvrede in de zorgsector. Personeel uit ziekenhuizen en thuisverpleging zullen de cheque ontvangen, hun collega's uit woon-zorgcentra niét. Discriminatie en oneerlijke concurrentie, vinden vakbonden. En het lost de structurele problemen in de zorgsector niet op. "Je lacht de mensen uit in hun gezicht. Alsof je hen een doosje pralines geeft." Mogelijk volgen er acties.

De federale personeelsleden van de zorgsector krijgen een zorgpremie van 300 euro. Daarvoor heeft de Kamercommissie Financiën het licht op groen gezet en straks volgt allicht de goedkeuring van het voltallige parlement.

Het was wachten op een concrete invulling van de zogenaamde zorgpremie voor de 'helden van de zorgsector', die harde weken en maanden achter de rug hebben. Een sp.a-voorstel van 300 euro netto voor het Vlaamse zorgpersoneel werd gisteren in het Vlaams parlement nog weggestemd, maar vandaag keurde de Kamer een gelijkaardig federaal van de partij voorstel wél goed.

De superkern gaf werkgevers eerder al dezelfde mogelijkheid om hun personeel een horecacheque van 300 euro te schenken als waardering voor het geleverde werk tijdens de coronaperiode, maar de

werkgevers beslissen zelf of ze die al dan niet wensen uit te keren. “Uitgerekend ziekenhuizen, woonzorgcentra of centra voor geestelijke gezondheidszorg zitten door de crisis in slechte financiële papieren, waardoor het zorgpersoneel uit de boot zou vallen”, voorspelde sp.a-Kamerfractieleidster Meryame Kitir. “Je krijgt toch aan niemand uitgelegd dat uitgerekend het zorgpersoneel niet beloond zou worden om ons land draaiende te houden tijdens deze crisis.”

Federaal ziekenhuispersoneel en thuisverplegers - in totaal 125.000 zorgverleners - zullen de zorgpremie nu zeker krijgen. Het personeel dat onder de bevoegdheid van de Vlaamse overheid valt - zoals het personeel van de woonzorgcentra - krijgt de zorgpremie niet, aldus de sp.a, omdat het Vlaamse parlement het voorstel voor het Vlaamse niveau gisteren niet goedkeurde.

In de commissie Financiën werd nog een tweede amendement van PS en sp.a goedgekeurd, waardoor 67 miljoen euro extra (200 miljoen op jaarbasis) toegewezen wordt aan het RIZIV voor bijkomende financiering van de geestelijke gezondheidszorg.

⊕ Opzegtermijn wegens overmacht

Afgelopen maandag, 22 juni, is deze wet gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en ze is vanaf die dag ook van kracht.

Volledige opzeg voor tijdelijk werklozen die worden ontslagen, maar niet retroactief

Wie tijdelijk werkloos is door de coronacrisis en binnenkort wordt ontslagen, zal zijn volledige opzegtermijn behouden. Binnen de Kamer is daarover een consensus bereikt. De retroactiviteit die oorspronkelijk was voorzien, is uit de tekst gehaald, na kritiek van de Raad van State.

Naar aanleiding van de coronapandemie heeft de regering een systeem van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht door corona ingevoerd. Maar verschillende bedrijven zouden die technische werkloosheid hebben aangegrepen om werknemers snel en goedkoop te ontslaan. De betrokken werknemers krijgen immers niet de opzegtermijn of -vergoeding zoals in normale tijden, maar krijgen de lagere en door de overheid betaalde tijdelijke werkloosheidsuitkering.

Een wetsvoorstel moest ervoor zorgen dat de opzegtermijn geschorst wordt tijdens de tijdelijke werkloosheid. In het oorspronkelijke voorstel werkte de maatregel ook retroactief voor mensen die al ontslagen werden en voor wie de opzeggingstermijn was begonnen lopen tijdens de tijdelijke werkloosheid, op voorwaarde dat die opzeggingstermijn nog niet was verlopen voor 5 mei.

Het voorstel kreeg in eerste instantie groen licht in de bevoegde Kamercommissie. De Raad van State stelde echter dat die retroactiviteit niet kon. Binnen de Kamer werd een consensus gevonden om die retroactiviteit te schrappen. In de plenaire Kamer kreeg het voorstel vanavond unaniem groen licht. De wettekst treedt in voege vanaf zijn publicatie in het Staatsblad.

Wie tijdelijk werkloos is door corona en na de publicatie wordt ontslagen, behoudt zijn volledige opzeg. Tijdelijke werklozen die hun ontslag voordien kregen, zullen na de publicatie wel een opschorting krijgen voor hun resterende opzeg.

De opzegperiode voordien zijn ze wel kwijt. Het gaat om ontslagen vanaf 1 maart.

Kan de werkgever een werknemer ontslaan tijdens een periode van tijdelijke werkloosheid? En zo ja, wat dan met de opzeggingstermijn?

Een werkgever ontsloeg een werknemer voorafgaand aan de uitbraak van COVID-19 in België. De opzeggingstermijn startte, maar ondertussen voerde de werkgever wel tijdelijke werkloosheid in. Blijft de opzeggingstermijn lopen of wordt die geschorst?

Basisprincipe

Ook tijdens de schorsing van de arbeidsovereenkomst kunnen werkgever en werknemer de arbeidsovereenkomst opzeggen. De opzegging door de werkgever of de werknemer is ook mogelijk tijdens de schorsing van de uitvoering van de overeenkomst wegens tijdelijke overmacht die het gevolg is van de door de regering getroffen maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken. De gevolgen van de opzegging verschillen afhankelijk van de schorsingsgrond. Bij economische werkloosheid zijn de regels anders dan bij tijdelijke werkloosheid wegens overmacht. Het antwoord is ook afhankelijk van wie de overeenkomst beëindigt.

Vanaf 22 juni 2020 gelden bijzondere regels bij tijdelijke werkloosheid wegens overmacht die het gevolg is van de door de regering getroffen maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken. De regels verschillen voor werkgevers en werknemers. Bij een opzegging door de werkgever is het bovendien relevant of de opzeggingstermijn startte vóór of vanaf 1 maart 2020.

Tijdelijke werkloosheid wegens overmacht – Opzegging door de werkgever of door de werknemer
De opzeggingstermijn gegeven tijdens de periode van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht vangt normaal aan.

De opzeggingstermijn loopt bij een opzegging gegeven voorafgaand aan de periode van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht.

Tijdelijke werkloosheid wegens overmacht “coronavirus COVID-19” – Opzegging door de werkgever of door de werknemer

Er gelden bijzondere regels bij tijdelijke werkloosheid wegens overmacht die het gevolg is van de door de regering getroffen maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken.

De opzegging door de werknemer gegeven vóór of tijdens de tijdelijke werkloosheid “COVID-19” vangt normaal aan en de opzeggingstermijn loopt tijdens deze schorsingsperiode.

De regels bij opzegging gegeven door de werkgever hangen af van de aanvangsdatum van de opzeggingstermijn.

- Voor de opzeggingstermijnen die afliepen voor 22 juni 2020 verandert er niets. De arbeidsovereenkomst blijft beëindigd.
- Liep de opzeggingstermijn al vóór 1 maart 2020, dan loopt die gewoon verder tijdens de periode van tijdelijke werkloosheid “COVID-19”.
- Gaat de opzeggingstermijn in vanaf 1 maart 2020 en de werkgever zegt de overeenkomst op vóór of tijdens de schorsing van die arbeidsovereenkomst wegens tijdelijke werkloosheid “COVID-19”, dan houdt de opzeggingstermijn op te lopen tijdens de periode van tijdelijke werkloosheid “COVID-19”. Enkel de dagen tijdelijke werkloosheid “COVID-19” vanaf 22 juni 2020 schorsen de opzeggingstermijn.

Tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen – **Opzegging door de werkgever**

Bij een opzegging gegeven tijdens de periode van tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen zal de opzeggingstermijn pas beginnen te lopen bij de werkhervatting door de werknemer.

Bij een opzegging gegeven voorafgaand aan de periode van tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen wordt de opzeggingstermijn geschorst.

Tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen – **Opzegging door de werknemer**

Tijdens de periode van tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen kan de werknemer de arbeidsovereenkomst beëindigen zonder opzeggingstermijn.

De opzeggingstermijn loopt bij een opzegging gegeven voorafgaand aan de periode van tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen of tijdens deze schorsing.

Zie de volledige wet:

[Wet van 15 juni 2020 tot opschorting van de opzeggingstermijn voor ontslagen gegeven voor of tijdens de periode van tijdelijke schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst omwille van overmacht ingevolge de COVID-19-crisis, BS 22 juni 2020](#)

Daarnaast heeft de regering de mogelijkheden voor loopbaanonderbreking naar aanleiding van de coronacrisis nog meer uitgebreid. Het betreft niet enkel de verlenging van het Corona ouderschapsverlof, maar ook de invoering van het Corona tijdkrediet en landingsbaan voor ondernemingen die erkend zijn als in moeilijkheden of in herstructurering.

VERLENGING CORONA OUDERSCHAPSVERLOF

Zoals reeds eerder gemeld, wordt het Corona ouderschapsverlof verlengd voor de periode van 1 juli 2020 tot en met 30 september 2020. Het Koninklijk Besluit dat de verlenging mogelijk maakt, werd gisteren, 30 juni 2020, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Sinds vandaag kunnen de aanvragen voor Corona ouderschapsverlof met ingang van 1 juli 2020 ingediend worden bij de RVA.

INVOERING CORONA TIJDSKREDIET

Werknemers uit de privésector in ondernemingen die erkend zijn als in moeilijkheden of in herstructurering kunnen vanaf 1 juli 2020 een beroep doen op het zogenaamde Corona tijdskrediet voor een periode van 1 tot 6 maanden.

De periode van het Corona tijdskrediet moet volledig vallen in de periode waarin de werkgever erkend is als onderneming in moeilijkheden of herstructurering. Deze periode vangt ten vroegste aan op 1 maart 2020 en ten laatste op 31 december 2020.

Deze nieuwe vorm van tijdskrediet staat naast het klassieke tijdskrediet en zal ook niet aangerekend worden op dit laatste. Het Corona tijdskrediet kan halftijds of met 1/5 opgenomen worden. Wanneer de werknemer aan de voorwaarden voldoet, zal hij een onderbrekingsuitkering van de RVA ontvangen. Het bedrag van de uitkering is hetzelfde als voor het klassieke tijdskrediet.

De regelgeving werd vandaag in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Aanvragen zullen dus eerstdaags ingediend kunnen worden bij de RVA.

INVOERING CORONA LANDINGSBAAN

Werknemers vanaf 55 jaar met minstens 25 jaar beroepsverleden als loontrekkende tewerkgesteld in de privésector in ondernemingen die erkend zijn als in moeilijkheden of in herstructurering kunnen dan weer een beroep doen op de zogenaamde Corona landingsbaan. Ook zij ontvangen een onderbrekingsuitkering van de RVA.

Een vermindering met 1/2 of 1/5 zijn mogelijk. Uitzonderlijk kan de landingsbaan ook gedurende slechts één maand worden opgenomen.

De landingsbaan moet een aanvang nemen in de periode waarin de werkgever erkend is als onderneming in moeilijkheden of herstructurering. Deze periode vangt ten vroegste aan op 1 maart 2020 en ten laatste op 31 december 2020.

De regelgeving werd in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Aanvragen zullen dus eerstdaags ingediend kunnen worden bij de RVA.

⊕ Modegroep FNG in problemen

De grootste Belgische modegroep FNG, bekend van Brantano, schrapt één job op vier in België of zo'n 287 jobs. 47 winkels sluiten waarvan 30 van Brantano. De groep vraagt ook bescherming tegen schuldeisers. De vakbonden reageren woedend

FNG maakte bekend dat de groep zal gebruik maken van de procedure van gerechtelijke reorganisatie om haar Belgische activiteiten te reorganiseren. De voorgenomen herstructurering houdt ook een intentie in tot collectief ontslag en de sluiting van maximaal 47 winkels over verschillende Belgische merken. Daarbij kunnen tot 287 banen in België sneuvelen. Dat is een kwart van het totaal. Het lichtte de vakbonden daarover deze ochtend in via een bijzondere ondernemingsraad.

Het personeel is het slachtoffer van roekeloos beleid van het bedrijf. De bijzondere ondernemingsraad, die bij Brantano plaatsvond, werd vlug vlug afgehandeld. Er werd enkel over 153 ontslagen bij Brantano gesproken en over de rest geen woord. Het personeel is duidelijk niet de prioriteit voor hen.

Brantano werd meegesleurd in een roekeloos beleid waarbij de ene overname na de andere gebeurde met opbouw van schulden. De mensen voelden al een jaar dat het verhaal niet klopte. Ze zijn niet achterlijk. Volgens de grote vakbonden is het beleid van voormalige sterke man Dieter Penninckx ontaard 'in een complete nachtmerrie voor de Belgische fashion retail.'

FNG zegt dat de groep sterker moet gemaakt worden en dat het schulden moet afbouwen en of spreiden. Het praat daarover met banken en obligatiehouders maar die gesprekken vorderen maar traag. FNG had eind vorig jaar meer dan een half miljard euro financiële (rentedragende) schulden. Alle schulden bij elkaar ging het om circa 734 miljoen euro schulden. Méér dan de omzet.

De groep onderhandelt over een herstelplan en de injectie van vers geld. Het vraagt daarbij bescherming tegen schuldeisers. Het gaat zowel om Brantano NV, FNG International NV en Market Retail Belgium BV. Het dossier komt bij de Ondernemingsrechtbank in Mechelen.

De grootste hakbijl wordt bovengehaald bij Brantano. Daar gaan tot 30 winkels dicht van de formules Brantano, Boutik by Brantano en Concept Fashion. Ook alle 17 winkels van Fred & Ginger (kinderlabel) en Ginger (dameslabel) verdwijnen. Dat is opvallend omdat de Fred & Ginger-winkels de oorsprong van de FNG Groep zijn. Maar nog opvallender is dat Brantano dat altijd als winnend paard werd voorgesteld het zo slecht doet.

De Franstalige bediendebond CNE wijt de ontslagronde die nu bij FNG aan de gang is tenminste deels aan Dieter Penninckx, de jarenlange CEO. 'De pijlen moeten gericht worden op wie de fouten begaan heeft, met name de vorige CEO die een maand geleden ontslag nam', klinkt het.

'Dit is het voorbeeld van een kapitalistisch bedrijf dat op disproportionele wijze groeit met overnames aan te gaan door middel van schulden', zegt Myriam Diegham van CNE. 'Zolang dat systeem werkt, worden de aandeelhouders beloond. Als het megalomane project niet meer werkt, dan zijn het de werknemers die betalen voor de risico's die aangegaan werden, hoewel zij niet verantwoordelijk zijn', hekelt de vakbondsvrouw. 'De topman die vertrekt een maand voor de aankondiging van dit herstructureringsplan, dat is zoals de ratten die het schip verlaten.'

Er komt ook een herstructurering van het hoofdkantoor in Mechelen. 287 medewerkers ofwel ongeveer 25 procent van het personeelsbestand van FNG in België is bedreigd. De herstructurering in België volgt op die in Nederland waar 50 winkels dichtgingen en 234 banen verdwijnen. De beurswaakhond FSMA voert verschillende onderzoeken naar mogelijke onregelmatigheden bij FNG. Eerder dit jaar werd sterke man Dieter Penninckx opzij geschoven. Het onderzoek van de FSMA plus gezondheidsproblemen lagen aan de basis.

De vakbonden willen dat het gerecht de 'onderste steen in het onfrisse FNG-verhaal' naar boven haalt. Ze eisen ook dat de directie ontslag neemt.

De vakbonden vragen de rechtbank van Mechelen nieuwe bewindvoerders aan te stellen. 'Op die manier willen we de sleutels van de onderneming aan bekwaame en integere experts overhandigen'.

De vakbonden willen ook dat het gerecht het FNG-dossier bekijkt. 'Het is onze diepste overtuiging dat alleen een gerechtelijk onderzoek de onderste steen in dit onfrisse verhaal kan bovenhalen. Het spreekt voor zich dat we met overgave onze volledige samenwerking aan een verder onderzoek willen geven.'

De vakbonden geven ook PMV een veeg uit de pan. Het investeringsfonds van de Vlaamse overheid riskeert 32 miljoen euro te verliezen als het bedrijf het niet redt.

Vrij aanvullend pensioen

Wat is het vrij aanvullend pensioen voor werknemers?

Niet alle werkgevers bieden een aanvullend pensioen aan...

Tot nu toe kon men enkel een aanvullend pensioen opbouwen als er een pensioenplan aanwezig is in de onderneming of in de bedrijfssector waar men werkt. Een werkgever is immers niet verplicht hierin te voorzien. Om te vermijden dat hierdoor werknemers uit de boot vallen, werd een nieuwe vorm van pensioenopbouw voor werknemers in het leven geroepen.

Daarom werd het vrij aanvullend pensioen voor werknemers (VAPW) in het leven geroepen.

Wat moet u hier voor doen?

U moet zelf een **pensioeninstelling kiezen**. Dit kan een verzekeringsonderneming of een pensioenfonds zijn.

U **sluit met deze pensioeninstelling een overeenkomst** voor de opbouw van een *vrij aanvullend pensioen voor werknemers*. De inhoud van deze overeenkomst kan u vrij kiezen binnen het aanbod van de

pensioeninstelling. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk om een overlijdensdekking te koppelen aan het vrij aanvullend pensioen om uw naasten te beschermen.

Voor alle duidelijkheid: uw werkgever is geen betrokken partij bij deze overeenkomst.

U mag – onder een bepaald plafond - zelf beslissen hoeveel u jaarlijks spaart:

- als u niet bent aangesloten bij een aanvullend pensioenplan van een werkgever of sector, mag u jaarlijks een bedrag sparen gelijk aan 1.620 euro (in 2020) of - indien dit hoger is - 3 % van het brutoloon dat u twee jaar voordien kreeg;
 - stel dat u in 2018 een loon had van 50.000 euro, dan mag u in 2020 voor maximaal 1.620 euro bijdragen storten in uw VAPW-overeenkomst (3 % van 50.000 euro geeft 1.500 euro en dit resultaat mag opgetrokken worden tot 1.620 euro);
 - stel dat u in 2018 een loon had van 70.000 euro, dan mag u in 2020 voor maximaal 2.100 euro bijdragen storten in uw VAPW-overeenkomst (3 % van 70.000 euro is 2.100 euro);
- indien u wel reeds bent aangesloten bij één of meer aanvullende pensioenplannen die zijn ingericht door een werkgever of een sector, dan zal het plafond (*1.620 euro of - indien dit hoger is - 3 % van het brutoloon dat je twee jaar voordien kreeg*) verminderd worden met de aangroei van uw pensioenreserves in deze pensioenplannen over de afgelopen twee jaren. Daarbij wordt rekening gehouden met de bijdragen die destijds in die plannen werden gestort, maar ook met een deel van het rendement dat die reserves hebben opgebracht.

Er is geen minimumbijdrage. U kan ook op elk ogenblik stoppen met het betalen van bijdragen.

Op de website www.mypension.be ([link is external](#)) kan u in het luik "mijn aanvullend pensioen" nagaan hoeveel u maximaal kan bijdragen voor het VAPW, door op "**Zelf nog aanvullend pensioen opbouwen?**" te klikken.

U moet **uw werkgever melden** dat u een vrij aanvullend pensioen wenst op te bouwen. De werkgever zal de door u gekozen bijdrage inhouden van uw nettoloon en doorstorten aan de pensioeninstelling. U spaart dus volledig zelf voor uw aanvullend pensioen: uw werkgever betaalt geen bijdragen.

U zal de stand van uw pensioenrechten kunnen nagaan op de website www.MyPension.be ([link is external](#)). Voor elk jaar dat u bijdragen stort, zal u ook een pensioenfiche ontvangen van de pensioeninstelling.

Het aanvullend pensioen kan pas worden uitbetaald als u met wettelijk pensioen gaat.

- Hierop bestaat een uitzondering: als u voldoet aan alle voorwaarden om met (vervroegd) wettelijk pensioen te gaan, maar u besluit om toch nog te blijven werken en het wettelijk pensioen nog niet op te nemen, dan kan u toch al het aanvullend pensioen laten uitbetalen als de pensioenovereenkomst dit toelaat.

Voor alle verdere info: <https://www.fsma.be/nl/faq/wat-het-vrij-aanvullend-pensioen-voor-werknemers>

⊕ Tijd inhalen in de bouwsector

Ben jij aan het (ver)bouwen en heeft je project de afgelopen maanden vertraging opgelopen? Goed nieuws: het zou wel eens kunnen dat een deel van de schade binnenkort wordt ingehaald. Een op de zes bouwbedrijven laat namelijk weten deze zomer minder lang of zelfs helemaal niet te sluiten tijdens het bouwverlof.

Door de coronacrisis hebben heel wat bouw- en renovatieprojecten achterstand opgelopen. Bij drie vierde van de aannemers gaat het zelfs om minstens een maand. Om die achterstand in te halen, riep de Bouwunie eerder al op om flexibeler te mogen werken, onder meer door meer overuren te presteren en ook vaker op zaterdag aan de slag te gaan. Ongeveer één op de zes bedrijven geeft in een bevraging van de Bouwunie ook aan dat ze tijdens het bouwverlof (langer) willen openblijven. "Bedrijven zijn niet wettelijk verplicht om het bouwverlof te volgen", zegt gedelegeerd bestuurder Jean-Pierre Waeytens. "Het is wel belangrijk dat alles in overleg met de werknemers gebeurt. Iedereen heeft recht op zijn of haar vakantie."

Ook de Confederatie Bouw benadrukt dat een collectieve sluiting tijdens het jaarlijkse bouwverlof geen verplichting, maar een aanbeveling is. “Het belangrijkste is dat bedrijven intern naar een oplossing zoeken waar iedereen tevreden mee is”, zegt Robert de Mûelenaere, gedelegeerd bestuurder van de Confederatie Bouw. “Omdat ongeveer twee derde van de Belgische bouwbedrijven tijdens de coronacrisis helemaal heeft stilgelegen, zou het zeker kunnen dat aannemers het bouwverlof willen gebruiken om een deel van die werken in te halen. De Confederatie Bouw moedigt dat ook aan, zolang alles maar in samenspraak gebeurt.”

Normaal gezien duurt het bouwverlof drie tot vier weken en begint het, afhankelijk van de provincie, ongeveer in het midden van de maand juli. Meestal liggen dan niet alleen de aannemers zelf, maar ook de materiaalproducenten, leveranciers en onderaannemers op dat moment volledig stil, ook al is dat niet verplicht. In de huidige omstandigheden zou het dus best kunnen dat een deel van de bedrijven en aannemers beslist om (langer) open te blijven, waardoor je (ver)bouwproject dus nog een tijdje kan verdergaan. “Maar we willen in geen geval het recht op vakantie inperken”, benadrukt Robert de Mûelenaere.

VARIA

📍 Wat verandert er deze maand?

Elke maand verandert er wat aan de wetgeving. Dit verandert op 1 juli.

- **De groene kaart wordt wit of elektronisch**

Uw autoverzekeraar moet vanaf 1 juli niet langer verplicht een 'groene kaart' - officieel de internationale motorrijtuigenverzekeringskaart - afleveren. De internationale verzekeringskaart wordt alleen nog op een witte achtergrond afgedrukt. Uw verzekeraar is overigens niet langer verplicht een papieren versie te bezorgen: dat mag nu ook elektronisch. Als u op termijn zo'n elektronisch exemplaar ontvangt, kunt u dat opslaan in uw smartphone of printen. Kiest u voor de smartphone, dan mag u niet vergeten dat document te delen met uw gezinsleden of gelegenhedenbestuurders.

Er geldt een overgangperiode van anderhalf jaar: tot 31 december 2021 zullen groene en witte verzekeringskaarten in omloop zijn. De nieuwe witte of elektronische editie ontvangt u tegen de volgende vervaldag.

- **Vergoeding voor openbaar vervoer vanaf eerste kilometer**

Werknemers die met de (water)bus, tram of metro naar het werk gaan, krijgen daarvoor een vergoeding van hun werkgever. Die was tot nu alleen verplicht voor verplaatsingen vanaf 5 kilometer. Vanaf 1 juli moet de werkgever tussenkomen in de prijs van een abonnement vanaf de eerste kilometer. Voor de trein geldt die regeling al.

- **Verplichte fietsvergoeding voor bedienden**

De ruim 440.000 bedienden die vallen onder het paritair comité 200 hebben vanaf 1 juli recht op een fietsvergoeding. Een bediende die geregeld naar het werk fietst krijgt een fietsvergoeding van 10 cent per kilometer. De maximale vergoeding per werkdag bedraagt 4 euro, wat overeenkomt met een afstand van 20 kilometer tussen de woon- en de werkplaats. De fietsvergoeding kan met een vergoeding voor het openbaar vervoer gecumuleerd worden.

- **Lagere kilometervergoeding voor beroepsverplaatsingen**

Als u voor verplaatsingen in opdracht van uw werkgever uw eigen auto, motor of bromfiets gebruikt, hebt u recht op een kostenvergoeding. Uw werkgever kan de werkelijke kosten vergoeden of een forfaitaire kilometer vergoeding toekennen. Het bedrag van dat forfait wordt jaarlijks geïndexeerd. Dit jaar is er een negatieve indexering en gaat het bedrag van 0,3653 naar 0,3542 euro per kilometer. De nieuwe vergoeding geldt van 1 juli 2020 tot 30 juni 2021. Tot dat bedrag is de terugbetaling belastingvrij.

- **Fiets mag gratis op de trein**

Van 1 juli tot 31 december moet u geen toeslag betalen als u een fiets meeneemt op de trein. U moet wel nog altijd in het bezit zijn van een 'Fiets Supplement' voor u de trein instapt, voornamelijk om verzekeringsredenen. Anders geldt het tarief van 7 euro aan boord.

Een trein heeft een beperkt aantal fietsplaatsen. Als die bezet zijn, moet u de volgende trein nemen. Groepen mogen om logistieke en veiligheidsredenen geen fietsen meenemen.

- **Weer boetes in de Brusselse lage-emissiezone**

Vanaf 1 juli worden weer boetes uitgeschreven voor wie met een te vervuilende wagen in de Brusselse Lage Emissie Zone (LEZ) rijdt. Wegens het coronavirus waren die boetes opgeschort.

De controle van de voertuigen gebeurt met camera's. De boete voor het niet-naleven van de toegangsregels bedraagt 350 euro. Een nieuwe boete kan pas drie maanden na een vorige boete gegeven worden. Dat moet de eigenaar de tijd geven zich in orde te stellen.

- **Tariefverhogingen bij Belfius en BNP Parisbas Fortis**

Aanvankelijk hadden de banken Belfius en BNP Paribas tariefaanpassingen aangekondigd vanaf 1 april, maar door de coronacrisis werden ze uitgesteld tot 1 juli.

Bij Belfius gaat het tarief voor een manuele overschrijving van 1,25 naar 2 euro. Klanten hebben wel recht op 24 gratis manuele overschrijvingen per jaar. De portkosten voor het versturen van rekeningafschriften gaan ook omhoog: van 1,70 naar 2 euro. Belfius benadrukt dat er tal van gratis niet-digitale toepassingen zijn, zoals permanente opdrachten en een domiciliëring. Klanten kunnen ook aan de automaten terecht voor overschrijvingen en het afdrukken van rekeningafschriften.

BNP Paribas Fortis rekent 2 euro aan voor een papieren overschrijving.

- **Goedkopere geneesmiddelen**

De prijs van verschillende geneesmiddelen daalt. Er moet minder remgeld betaald worden voor die tegen onder meer osteoporose, astma, hoge bloeddruk, epilepsie, alzheimer, depressie en bepaalde kankers.

- **Opleidingen uitgesloten van de kmo-portefeuille**

Vanaf 1 juli worden 16 opleidingen niet langer gesubsidieerd via de kmo-portefeuille, omdat ze niet bijdragen tot de groei of transformatie van Vlaamse bedrijven. Het gaat over de opleidingen tot vliegtuig- of helikopterpiloot of de opleidingen reflexologie, astrologie, mindfulness en shiatsu. De kmo-portefeuille is een steuninstrument van VLAIO.

- **Sociale energietarieven dalen**

Wie bepaalde uitkeringen of tegemoetkomingen krijgt, kan recht hebben op een sociaal tarief voor elektriciteit en aardgas. Dat tarief is in heel België bij alle energieleveranciers hetzelfde. Vanaf 1 juli dalen de sociale energietarieven met gemiddeld 17 procent voor elektriciteit en 39 procent voor aardgas. Voortaan gelden de sociale tarieven voor een trimester en niet langer voor een semester, waardoor prijschommelingen op de energiemarkt beter gevolgd worden.

Daarnaast komt er een dubbel plafond op de prijsstijgingen: een plafond op kwartaalbasis en één op jaarbasis. Voor elektriciteit kan het sociaal tarief niet meer dan 10 procent hoger zijn dan het voorgaande kwartaal en niet meer dan 20 procent in vergelijking met het gemiddelde van de vier voorgaande

kwartalen. Voor gas ligt het plafond op 15 procent per kwartaal en 25 procent op jaarbasis. Overschrijdingen worden doorgerekend in het volgend kwartaal.

- **De Lijn stopt met magneetkaarten**

De kartonnen vervoerbewijzen met magneetstrip van De Lijn zijn niet langer bruikbaar. Alleen voor de Kusttram geldt een tijdelijke uitzondering: daar kunnen ze nog tot 30 september gebruikt worden.

Wie over magneetkaarten voor de bus of tram beschikt, kan die omruilen tot 30 september in de Lijnwinkels, verkooppunten en online. Er wordt geen geld terugbetaald.

Het is sinds maart niet meer mogelijk met cash geld te betalen op de bussen en trams. Aanvankelijk was de stopzetting van cash gepland voor later in het jaar, maar door de corona-epidemie kwam die maatregel er eerder.

- **Duitsland voorzitter van de Europese ministerraden**

De Duitsers leiden vanaf 1 juli de Europese ministerraden en de diplomatieke vergaderingen die de Europese toppen voorbereiden. Het personeelsbestand van de Duitse ambassade bij de Europese Unie is opgetrokken van 200 à 250 tot 400 medewerkers. Er is een belendend gebouw gehuurd om alle medewerkers te huisvesten.

Bondskanselier Angela Merkel vanaf juli tot eind december het voorzitterschap van de Europese ministerraden in handen. Het is nu aan de grootste lidstaat en zijn gereputeerde leider om een historisch Europees herstelplan in de steigers te zetten.

- **Gedetineerden mogen eigen kleding dragen**

Vanaf 1 juli mogen de gedetineerden in Belgische gevangenissen hun eigen kleding en schoeisel dragen, al zal dat nog niet overal onmiddellijk zijn.

Dat gedetineerden hun eigen kleding mogen dragen, werd al opgenomen in de Basiswet Gevangeniswezen uit 2005, maar het betrokken artikel trad nog niet in werking. In artikel 43 van de wet staat dat de kleding en het schoeisel moet voldoen aan de normen op het vlak van “de hygiëne, de welvoegelijkheid, de orde of de veiligheid”. Tijdens de arbeid of andere activiteiten kan de gedetineerde wel verplicht worden om aangepaste kledij en schoeisel te dragen, die hij krijgt.

Volgens het Gevangeniswezen zijn de meeste gevangenissen klaar om de regel in te voeren, volledig of minstens in een deel van hun inrichting. In een beperkt aantal gevangenissen lukt dat voorlopig nog niet, omdat zij door hun inspanningen tegen het coronavirus met logistieke en technische problemen kampen. Mogelijk is het dragen van burgerkleding in deze inrichtingen in de komende maanden wel mogelijk.

- **Terugbetaling beroepsverplaatsingen**

Werknemers die beroepsverplaatsingen maken met hun eigen wagen kunnen van hun werkgever een terugbetaling krijgen van de gemaakte kosten.

Het is niet nodig om het juiste bedrag van deze kosten te bewijzen, aangezien de overheid een maximum forfaitair bedrag per kilometer heeft vastgelegd dat aanvaard wordt als kost eigen aan de werkgever. De terugbetaling van kosten is vrijgesteld van sociale zekerheidsbijdragen en belastingen indien het maximumbedrag per kilometer niet wordt overschreden.

Dit bedrag wordt jaarlijks aangepast.

Het nieuwe bedrag dat van toepassing is van 1 juli 2020 tot en met 30 juni 2021 bedraagt €0,3542 per kilometer.

Ter herinnering: het bedrag dat van toepassing was van 1 juli 2019 tot en met 30 juni 2020 bedroeg €0,3653 per kilometer. Er is dus sprake van een daling tegenover het vorige bedrag.

Een bijkomende voorwaarde is dat het aantal afgelegde kilometers per jaar niet abnormaal hoog mag zijn (maximum 24.000 km per jaar). Als het aantal kilometers hoger ligt, moet het bewijs geleverd worden.

Dit bedrag is een maximumbedrag. Werkgevers kunnen zonder problemen een lagere vergoeding per kilometer toepassen. Een hogere vergoeding per kilometer is ook mogelijk, maar dan ligt de bewijslast bij de werkgever en de werknemer.

Zij moeten bewijzen dat de vergoeding overeenkomt met de reële kost.

- **Op 1 juli gaat fase 4 van kracht.**

De logica van 8 juni (“alles is toegestaan, buiten wat verboden is”) blijft van kracht, maar er zijn weer heel wat minder dingen verboden. Verschillende sectoren kunnen terug van start gaan en ook de bubbel wordt vergroot. Een verplichting om mondkmaskers te dragen, komt er niet: enkel als de epidemie heropflakert zullen ze verplicht worden op drukke plaatsen, zoals supermarkten en andere winkels. Een overzicht.

De persconferentie van de Nationale Veiligheidsraad ging van start met een kleine uitbrander na de taferelen op het Flageyplein. “Wij zijn hier rond deze tafel allemaal geschrokken van de geïmproviseerde massabijeenkomsten van afgelopen zaterdag”, klinkt het. “Die beelden leiden tot onrust, onbegrip en soms woede.”

Vanaf 1 juli worden de bubbels vergroot tot 15 personen. “Ook als u iets in groep doet, hou u dan ook aan die 15”, aldus de premier. Die regel is op weekbasis. Dus: je kan op een week tijd afspreken met 15 verschillende personen, of je houdt bijvoorbeeld een groot tuinfeest met 15 mensen op één plaats. Ook kunnen vanaf 1 juli verschillende sectoren terug opengaan: het gaat om publieke zwembaden, pretparken, theaters, bioscopen, binnenspeeltuinen, wellness centra en conferentiezalen. LEES OOK. Geen knuffel met Bumba en gillen in een mondkmasker: bezoek aan pretpark gaat er heel anders uitzien (+)

Opgelet: ook hier moeten protocollen gehandhaafd worden. Centraal staat daar dat bezoekers te allen tijde de veiligheidsafstand behouden. De etablissementen moeten tijdslots en crowd management invoeren. Daarnaast kunnen receptie- en feestzalen opnieuw opengaan met een limiet van 50 personen.

Vanaf 1 juli kan u gaan winkelen met mensen uit uw contactbubbel. Alleen winkelen hoeft dus niet meer. Ook wordt de tijdslijmiet opgeheven. Wel moet u nog altijd de veiligheidsafstand respecteren. “Voor de markten blijven de protocollen van toepassing, maar er is dan geen beperking meer wat het aantal kramen betreft.”

- **En wat met de nationale feestdag?**

De nationale feestdag zal er komende 21 juli enigszins anders uitzien. “Centraal zal staan dat we alle slachtoffers van het coronavirus zullen eren. Ook alle beroepen die zich in de frontlinie bevonden zullen in de bloemetjes gezet worden.” Het militair defilé krijgt ook een andere vorm. Alles zal op televisie uitgezonden worden opdat iedereen kan volgen.

- **Niet vergeten! Belastingbrief invullen met TAX-on-web gaat nog tot 15 juli.**

⊕ Verkiezingen mei 2019

De partijvoorzitters Egbert Lachaert, Joachim Coens en Georges-Louis Bouchez, de 'drie koningen' genoemd, proberen een doorbraak te bereiken in hun poging een coalitie zonder de PS en N-Va op de been te brengen.

Een inhoudelijke nota hebben Open VLD-voorzitter Egbert Lachaert, CD&V-kopman Joachim Coens en MR-leider Georges-Louis Bouchez nog niet, maar het trio liet in een gezamenlijk persbericht weten de onderhandelingen te willen opstarten. Er blijken minstens zes partijen te zijn die geen onderling veto hebben tegen elkaar. Dat zijn Open VLD, de MR, CD&V, het cdH, de N-VA en de sp.a.

Van sp.a-voorzitter Conner Rousseau wordt wel duidelijkheid gevraagd.

Rousseau zei “dat het moeilijk is om duidelijkheid te verschaffen, als niet duidelijk is waarover duidelijkheid wordt gevraagd”. Van klare taal gesproken!

Hij wil het inhoudelijke voorstel van het trio afwachten, alvorens te beslissen om te springen of niet. Dat druk op hem wordt gezet zonder dat echt met hem wordt gepraat doet Rousseau vermoeden dat er

spelletjes worden gespeeld. De sp.a-voorzitter zou de PS moeten lossen, maar houdt voorlopig nauw contact met PS-voorzitter Paul Mignette.

Lachaert, Coens en Bouchez zagen de PS-voorzitter zondag voor het eerst. Ze maakten hem duidelijkheid dat ze een regering zonder de PS willen proberen te vormen. Bruggen zijn er wel niet opgeblazen. Als het niet lukt, moeten ze toch weer zaken doen met Mignette, die samen met Rousseau het voorstel op tafel legde om de regering-Wilmès uit te breiden met de PS, de sp.a en het cdH. Die klassieke tripartite zou dan als minderheidsregering gedoogsteun van de groenen moeten krijgen.

Lachaert ging ervan uit dat hij een kans op slagen heeft maar ondertussen heeft Coens afgehaakt, omdat de abortuswetgeving zou gewijzigd worden. En daar wil hij niet aan mee doen.

SP.A-voorzitter Conner Rousseau heeft de voorzitters van CD&V, Open VLD en MR meegegeven welke elementen volgens de Vlaamse socialisten in een startnota moeten staan als ze hen willen participeren aan de regeringsvorming.

In zijn nota vraagt Rousseau onder meer dat een volgende federale regering zou inzetten op bijkomende maatregelen voor de versterking van de gezondheidszorg en voor een grotere fiscale bijdrage van grote vermogens en multinationals. Meer belasting op consumptie wil de partij niet.

Vooraf voor SP.A is het geen sinecure om zonder de Franstalige zusterpartij PS in een coalitie te stappen.

Voorlopig gaan de onderhandelingen verder en wordt de tijd gevuld met wat sensationele politieke uitspraken.

De eerste commotie kwam van de gouverneur van de Nationale Bank, Pierre Wunsch, die zei dat er een 'communistisch regime' bestaat in Wallonië.

Waals minister-president Elio Di Rupo (PS) was niet gediend met die verklaringen van de gouverneur van de Nationale Bank.

'Fout qua inhoud en verontrustend als ze van een persoon in deze functie komen.' zei hij tegen de media.

"We hebben een probleem van institutionele spanning en een economische structuur in het zuiden van het land die afhankelijk is van transfers van Vlaanderen", stelt Wunsch.

"We zitten allicht aan 70 procent openbare uitgaven in Wallonië in 2021-2022. Dat wil zeggen dat we dichter bij een communistisch regime dan bij een neoliberaal regime zitten." Volgens de gouverneur moet beseft worden dat "de economische structuur niet zelfdragend is". "Zoniet missen we het debat over de herstructurering van de economie."

Di Rupo is niet opgezet met die uitspraken. "Indien deze verklaringen echt gedaan zijn, dan zijn ze fout qua inhoud en verontrustend als ze van een persoon in deze functie komen", zo reageert de minister-president op Twitter. Hij herinnert eraan dat de gouverneur van de Nationale Bank "ten dienste van het land staat, inclusief de drie gewesten".

"Hij is er niet om waardeoordelen te vellen of ongefundeerde verklaringen te verkopen. We verwachten van een gouverneur dat hij met ernst, omzichtigheid en terughoudendheid handelt, niet dat hij taal gebruikt die buitensporig is en kwaadwillig ten aanzien van openbare instellingen."

Een tweede deining kwam van de ex-voorzitter van de Open-VLD, Rutten.

Als het aan de N-VA had gelegen, was de uiterst rechtse partij Vlaams Belang toegetreden tot de Vlaamse regering. Dat maakte oud-Open Vld-voorzitter Gwendolyn Rutten duidelijk in het Canvas-programma 'De Afspraak op Vrijdag'.

Rutten zei in "De Afspraak": "N-VA vroeg ons om in een Vlaamse regering mét Vlaams Belang te stappen, en zo ja, dan zouden we rijkelijk beloond worden".

"We zaten een jaar geleden volop in de discussies waarin N-VA exact aan ons maar ook aan CD&V het verhaaltje voorhield en zei van 'stap alsjeblieft mee in de regering N-VA, Vlaams Belang en jullie'".

"We gaan jullie rijkelijk belonen, maar we willen het Vlaams Belang mee aan boord. Het heeft echt niet veel gescheeld. Het voorstel heeft op tafel gelegen, en het is echt ernstig politiek afgetoetst. Alleen is mijn antwoord daar altijd glashelder op geweest. Neen, niet met ons."

Rutten begrijpt naar eigen zeggen niet "waarom N-VA zo ver is gegaan om dat te doen. Want daarmee legitimeer je Vlaams Belang (de grote winnaar van de verkiezingen van 26 mei 2019) en geef je aan de achterban die ze delen het signaal dat dat allemaal kan." Ze ziet er ook een verklaring in waarom het zo moeilijk is om op federaal vlak een regering met de N-VA en de Franstalige socialisten van de PS te vormen.

“Als men het in Franstalig België al moeilijk heeft met de N-VA, dan is het helemaal onmogelijk om met Vlaams Belang te praten. Als je dan als grote partij zegt: ‘daar is niets mis mee, daar kan je samen mee kan besturen’, dan voedt dat het wantrouwen. Dat mag je niet onderschatten”, zei Rutten.

Vorige maand werd er weer een peiling gehouden. Die werd tussen woensdag 10 en maandag 15 juni 2020 online afgenomen door Ipsos, bij 2.517 Belgen van 18 jaar en ouder. Er werden 951 Vlamingen, 986 Walen en 580 Brusselaars bevestigd. De maximale foutenmarge bedraagt 3,2 procent in Vlaanderen, 3,1 procent in Wallonië en 4,1 procent in Brussel.

Net als in de vorige peilingen is Vlaams Belang afgetekend de grootste. Met 27,7 procent haalt de partij maar liefst 9 procentpunt meer dan bij de verkiezingen. Maar tegenover vorige peilingen is er weinig veranderd. Hoewel alle sterren gunstig staan voor het Vlaams Belang (nog steeds geen regering, de coronacrisis en het racismedebat dat volop woedt) lijkt de partij op haar hoogtepunt. Haalt ze ooit de grens van 30 procent? Als het nu niet lukt, wanneer dan wel? Anderzijds: het kiespotentieel van Vlaams Belang ligt wel nog steeds op 37,4 procent, al is dat al hoger geweest.

Op ruime afstand volgt dan N-VA. Die partij blijft steken op 20 procent, terwijl ze in mei 2019 nog goed was voor 25,5 procent - wat toen al een fors verlies was. Opvallend: sp.a duwt CD&V opzij als derde partij in Vlaanderen. De Vlaamse socialisten - in 2019 nog net boven de 10 procent - kunnen vandaag 12,5 procent van de ondervraagden overtuigen. De partij lijkt de populariteit van haar jonge voorzitter Conner Rousseau voor het eerst te verzilveren in een peiling, ook al valt dat verschil binnen de foutenmarge.

CD&V blijft hangen op 11,8 procent, quasi hetzelfde resultaat als bij de vorige peiling en die daarvoor en blijft fors onder haar verkiezingsresultaat van 14,2 procent. Hetzelfde geldt voor Open Vld, die met 10 procent ook fors onder haar verkiezingsresultaat blijft steken, al is er weinig verschil met de vorige peiling. Daarna volgt Groen met 9,4 procent. PVDA blijft boven haar verkiezingsresultaat met 7,3 procent.

De PS verliest in Wallonië, maar blijft nog steeds de grootste. Bij de verkiezingen haalden de Franstalige socialisten 26,1 procent van de Waalse stemmen, vandaag nog 23,7 procent. Daarmee zijn ze nog steeds groter dan de MR, die opnieuw haar verkiezingsresultaat haalt: 20,5 procent. Ecolo blijft rond de 15 procent schommelen. De communisten van de PTB zijn de grote winnaar. Zij stranden op 18,7 procent, een sprong van 5 procentpunt tegenover de verkiezingen.

Ook in Brussel verliest de PS wat van haar pluimen tegenover de vorige peiling in maart: de socialisten stranden nu op 18,2 procent. Ook Ecolo verliest licht en komt uit op 19,1 procent, 2,5 procentpunt minder dan bij de verkiezingen vorig jaar, maar de partij is daarmee wel nipt opnieuw de grootste. Bij de andere partijen verandert er weinig: de MR schommelt rond de 17 procent, PTB/PVDA rond de 12,5, en DéFI rond de 11%.

Het zal wel onnodig zijn u te melden dat er meer en meer over nieuwe verkiezingen gepraat wordt.

⊕ Sociale verkiezingen 2020

De Vlaamse overheid organiseert geregeld sessies over de sociale verkiezingen.

Deze opleidingen gaan over het proces van de sociale verkiezingen. De procedure en relevante wetgeving worden toegelicht.

Deelnemers leren ook om concrete casussen (zowel fictieve voorbeelden als voorbeelden uit hun eigen onderneming) gericht op te zoeken in de wetgeving.

Deelnemers oefenen op het aanspreken en het overtuigen van collega's om zich kandidaat te stellen als werknemersvertegenwoordiger. Zij leren ook om collega's te motiveren om hun stem uit te brengen.

Er wordt gewerkt rond het belang van een evenwichtig, divers en een complementair team.

Vakbondswerk is immers teamwerk!

Alle info via: <https://www.vlaanderen.be/opleidingsdatabank/proces-van-de-sociale-verkiezingen-2020>

<https://www.vlaanderen.be/mandaatmodule-i-eerste-stappen-in-het-comite-ter-preventie-en-bescherming-op-het-werk-2020-2021>

<https://www.vlaanderen.be/mandaatmodules-sessie-2-structureel-aan-de-slag-als-syndicale-afvaardiging-in-het-sociaal-overleg-in-de-onderneming-2020-2021>

⊕ Wie betaalt de zorgcentra?

Wie betaalt de zorgcentra en wie wordt er rijk van?

Het VIPA subsidieert de realisatie van duurzame, toegankelijke en betaalbare zorginfrastructuur. De subsidies dienen om nieuwe gebouwen op te richten, of om bestaande gebouwen voor lange termijn in orde te stellen op functioneel en bouwtechnisch vlak. Het VIPA komt tussen in de bouwkost voor een vast bedrag per m² dat overeen komt met **ongeveer 60% van de geraamde bouwkost**. Het gaat om de kosten voor bouwen en eerste uitrusting bij het nieuw te bouwen, uitbreiden of verbouwen van gebouwen. Afhankelijk van de aard van de werken komt het VIPA forfaitair tussen in de bouwkost, of op basis van de goedgekeurde raming (en eindafrekening).

U leest het goed, nieuwe gebouwen zoals WZC worden voor 60% betaald door de belastingbetaler. Dat is op zich niet abnormaal maar in het volgende artikel leest u hoe daarna grote projectontwikkelaars de gebouwen opkopen en grote winsten maken, terwijl de klanten van de WZC minimum 1800 euro betalen per maand voor weinig service en slechte zorgverstrekking. De coronacrisis heeft dat voldoende aangetoond.

De winsten gaan naar beursgenoteerde vastgoedbedrijven.

Hoe het malafide systeem werkt werd uiteengezet in een artikel van onderzoeksjournalisten in Apache.

Het gaat over een WZC in Geel.

Terwijl corona een loodzware dodentol eiste in woonzorgcentra, opende in Geel de eerste 'Vlaamse woonzorgtoren' de deuren. De hele financiële constructie van de site 'Klein Veldekens' toont aan hoe het Vlaamse ouderenzorgbeleid in de gretige klauwen van de kapitaalmarkten zit.

Een reconstructie van de structuren, de verkoop en de financiers achter het project leert hoe in Vlaanderen geld als slijk kan worden verdiend met de laatste levensjaren van bejaarden als inzet.

Hoe projectontwikkelaars en vastgoedfondsen de voorbije jaren grof geld verdienden met woonzorgcentra.

De vergrijzing plaatste Vlaanderen voor de uitdaging om snel extra plaatsen bij te creëren. De nieuwe woonzorgcentra zouden bijkomend ook rekening moeten houden met de gewijzigde zorgnoden van mensen die hun laatste levensfase doorbrengen in een woonzorgcentrum.

Als het even kon zou zo'n innovatieve zorginfrastructuur ook gebouwd moeten worden zonder structurele overheidssubsidies. Bouwheren van woonzorgcentra kunnen voor subsidies aankloppen bij het VIPA (Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden).

Het VIPA legt tot ongeveer 60% van de geraamde bouwkost bij.

Maar dat systeem botst op haar begrotingslimieten. Het nieuwe zorgmodel zou idealiter van een dusdanig hoge kwaliteit moeten zijn dat alleen al de architecturale meerwaarde het welzijn van de bewoners opvijzelt zodat de effectieve zorgnood afneemt en subsidies niet langer nodig zijn.

Tot daar de theorie.

Jaren na de start naar de nieuwe, innovatieve zorginfrastructuur in Vlaanderen, mocht woonzorgcentrum 'Klein Veldekens' in Geel de eerste nieuwe bewoners verwelkomen.

'Klein Veldekens' is één van de vijf pilotprojecten die indertijd door de Vlaamse Regering werden geselecteerd en het is, letterlijk en figuurlijk, moeilijk om het project in het landelijke Geel over het hoofd te zien.

Het gros van de woonentiteiten bevindt zich immers in een toren die elf verdiepingen telt. Een bezoek aan de werf leert dat de term 'woonzorgtoren' allesbehalve overdreven is. In het torengedouw en in de

aanpalende gebouwen worden in totaal 156 wooneenheden voorzien. Kleinschaligheid is niet bepaald de insteek van het project in de kleine provinciestad.

Mede daarom beroerde de komst van de woonzorgtoren de voorbije jaren de gemoederen in Geel. Het regende bezwaarschriften tegen de oorspronkelijke bouwvergunning en vervolgens ook tegen de aangepaste bouwvergunning. De bouwheer stemde uiteindelijk in om de toren te laten zakken van de eerder voorziene veertien tot elf verdiepingen. Er werden woningen opgekocht, hangende juridische procedures afgekocht en er werd stevig gebikkeld over de verkoop van percelen voor de aanleg van een werfweg naar de bouwput.

Finaal heeft de vzw Astor, die woonzorgcentrum 'Klein Veldekens' exploiteert, wel wat het hebben wilde: de in 2012 beloofde innovatieve woonomgeving met daarop de eerste woonzorgtoren van Vlaanderen. "Wanneer een oudere naar Astor verhuist, verhuist hij niet naar een rusthuis of een instelling, maar naar een nieuwe, private huurwoning", klinkt het op de site van Astor. "Met die bijzonderheid dat ze in hun nieuwe woning een beroep kunnen doen op zorgondersteuning afhankelijk van hun individuele zorgvraag."

Cruciaal in de kandidatuur van Astor voor de erkenning als pilootproject was de expliciete keuze om af te zien van VIPA-subsidies. "Levensbestendig wonen zonder overheidssubsidies" is dan ook de titel boven de projectbeschrijving. Zo zeggen ze althans.

Mogelijk nog belangrijker dan het vernieuwende zorgconcept en het afzien van subsidies is dat het hele project in handen is van een vzw en dus per definitie geen winstoogmerk heeft.

Het pilootproject kwam er in de periode waarin de private markt zich volop stortte op de lucratieve woonzorgcentra.

De verhalen over de soms mensonterende omstandigheden waarbinnen bejaarden in de privaat uitgebate woonzorgcentra leven, deden toen al de ronde.

Astor speelde daar in de verdediging van haar eigen pilootproject graag op in:

"Er bestaan vandaag al tal van autonome woonzorgcentra, die weliswaar erkend zijn door het Riziv voor hun uitbating, maar geen subsidies ontvangen van het VIPA voor hun infrastructuur. Het zijn vaak internationale, beursgenoteerde consortia die slechts één doelstelling hebben: zoveel mogelijk winst maken."

Dat is uitdrukkelijk niet de bedoeling van de vzw Astor en om daarvoor te zorgen, zo beloofde Michiel Verhaegen verderop in het verslag "heb ik samen met twee ondernemers met een sociale betrokkenheid de vzw Astor opgericht".

Waar de buitenwacht op het moment van de toezegging nog geen zicht op heeft, is dat niet de vzw Astor de "innovatieve zorginfrastructuur" zal bouwen, maar wel de nv Igor. Ook niet bekend is dat de bestuurders van vzw Astor en de bestuurders van nv Igor dezelfde zijn.

Al helemaal niet geweten is dat de "ondernemers met een sociale betrokkenheid" – de (mede-)financiers achter de vennootschap – niet bepaald een indrukwekkende pedigree als sociaal investeerder kunnen voorleggen.

In 2016 onthulde Apache al dat de zelfverklaarde sociale investeerders de facto vastgoedspeculanten, veehandelaars en plasticboeren zijn.

Een chronologie van de verschillende aktes die over vzw Astor en nv Igor werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad maakt veel duidelijk. De vzw die de exploitatie van het woonzorgcentrum 'Klein Veldekens' voor haar rekening neemt is de facto inwisselbaar met de nv die het achterliggende vastgoed voorziet.

De vzw Astor wordt opgericht op 05 december 2013 door zes personen: Michiel Verhaegen en Hilde Vermolen werken voor architectenbureau Osar dat het project uittekende. Daarnaast zijn er twee duo's: Het eerste duo bestaat uit Victor en Leonia Van den Bergh-Vanlommel. Victor – kortweg Vic – is neuroloog en verbonden aan het AZ Turnhout. Zijn vrouw, Leonia Vanlommel, staat aan het hoofd van Veehandel Vanlommel en Vee- & Vlees Investeringsmaatschappij.

Daarnaast heeft het koppel samen ook nog een investeringsmaatschappij Nivic NV, met als doel "de aan- en verkoop, het huren en verhuren, het ruilen, bouwen en verbouwen, zowel van gebouwde als van ongebouwde onroerende goederen". Ten slotte is Leonia Vanlommel ook zaakvoerder van het vastgoedbedrijf Investma bvba.

Het tweede duo bestaat uit Gunhilde Van Gorp en nv Plastique, de zaak van haar man Theo Roussis. Gunhilde Van Gorp is vooral bekend als dochter van Raf Van Gorp, de oprichter van Ravago Plastics. Toen deze in 1993 overleed, kwam zijn bedrijf in handen van schoonzoon Roussis. Het kapitaal van de familie Van Gorp wordt op ruim 1,7 miljard euro geschat, goed voor de 14de plaats op de lijst van rijkste Belgen. Pittig detail: Theo Roussis en zijn nv Plastique sloten in 2014 een minnelijke schikking voor 600.000 euro op verdenking van handel met voorkennis. Roussis, bestuurder bij KBC, en zijn vennootschap Plastique NV hadden twee jaar eerder 200.000 aandelen van de KBC groep verkocht, na een raad van bestuur waar een kapitaalverhoging werd besproken.

Ongeoorloofde verwantschap

Dezelfde personen die in 2013 vzw Astor oprichtten, vinden we in een andere gedaante ook terug in de oprichtingsakte van nv Igor. Die nv wordt opgericht op 8 december 2014 en heeft, net als vzw Astor haar maatschappelijke zetel op hetzelfde adres in Antwerpen. Eén van de oprichters van nv Igor is nv Musar. Die vennootschap blijkt enkele maanden eerder opgericht door Michiel Verhaegen en Hilde Vermolen, en vertegenwoordigt dus beide architecten. Ze verwerven 40% van de aandelen van nv Igor.

De andere oprichters zijn de bvba van Vic Van den Bergh, de commanditaire vennootschap Petan Invest van Leonia Vanlommel en de Luxemburgse vennootschap Ravago, het vehikel achter het eerdergenoemde Ravago Plastics.

Twee maanden na de oprichting van nv Igor volgt een kapitaalverhoging met ruim 2,4 miljoen euro. Dat kapitaal wordt voor 40% (975.400 euro) ingebracht door nv Musar. Mochten er nog twijfels zijn over de verwevenheid tussen de vzw en de nv: in mei 2017 verplaatsen zowel de vzw Astor als de nv Igor hun maatschappelijke zetel naar een nieuw, gezamenlijk adres in Antwerpen.

Op 31 januari 2019 volgen dan de finale verschuivingen binnen de vzw en de nv. De architecten stappen formeel uit de raad van bestuur van nv Igor. Parallel en op exact dezelfde datum stappen de twee duo's "sociale investeerders" uit de vzw Astor. Een ingreep die maakt dat beide entiteiten van de ene dag op de andere officieel niets meer met elkaar te maken hebben.

"De vzw heeft geen enkele band met de nv", zegt Michiel Verhaegen daarover. "Wij maken geen deel uit van de nv en ook het omgekeerde geldt: de mensen van de nv maken geen deel uit van de vzw. Dat mag ook niet volgens de wet. Anders zou er sprake zijn van ongeoorloofde verwantschap."

Blijft de vraag waarom dezelfde mensen tegelijkertijd een vzw (voor de exploitatie) en een vennootschap (voor het achterliggende zorgvastgoed) oprichtten. Het antwoord op die vraag beschreef Apache eind april zeer uitgebreid.

Binnen de sector worden schijn-vzw's opgericht om subsidies te innen. Die vzw's zijn officieel niet bedoeld om winsten te maken, maar in de feiten worden die winsten wel gemaakt, maar vervolgens versluist naar de achterliggende vennootschappen die het vastgoed beheren. Dat gebeurt via gepeperde huurcontracten die de vzw en de nv afsluiten, maar bijvoorbeeld ook via hoge bestuurdersvergoedingen of consultancy-opdrachten die bestuurders of andere werknemers van de nv uitvoeren op kosten van de vzw.

Het echte grote lot wordt gewonnen op het moment dat (de aandelen van) de achterliggende nv worden doorverkocht aan grote vastgoedfondsen zoals Aedifica, Cofinimmo of Care Property Invest. Dergelijke (zorg)vastgoedfondsen mogen zelf geen of hoogstens een beperkt ontwikkelingsrisico nemen. Ze mogen met andere woorden niet zelf het zorgvastgoed bouwen.

Volgens Michiel Verhaegen is daar echter geen sprake van. "Wij zijn in het verleden met nv Igor in zee gegaan omdat we nood hadden aan kapitaal dat we als vzw niet op tafel konden leggen. Een investering van 40 miljoen euro is niet iets dat een vzw aankan of waar een bank zomaar in mee stapt. We hebben dus privaat geld gezocht en gevonden bij de nv, maar met de nv hebben we als vzw, zoals gezegd geen enkele band."

Het zijn bijgevolg de achterliggende vennootschappen die het ontwikkelingsrisico nemen en een zwaar huurcontract of een regeling rond een zogeheten beschikbaarheidsvergoeding afsluiten met de vzw's die de exploitatie doen.

Van het ontwikkelingsrisico dat de achterliggende vennootschappen zouden nemen, is er in realiteit echter nauwelijks of geen sprake: vooraf staat immers al op papier dat ze, eens alles gebouwd, zullen worden overgekocht door een vastgoedfonds. Dat is het moment van de jackpot.

Zal ook nv Igor op korte termijn worden overgenomen door een vastgoedfonds, waarna de kassa kan rinkelen voor de eigenaars?

In 2018 nam de beursgenoteerde zorgvastgoedinvesteerder Care Property Invest de nv Igor Balen over voor een bedrag van 11,1 miljoen euro

Alleszins heeft nv Igor 'broertjes'. Zoals bijvoorbeeld nv Igor Balen die werd opgericht door dezelfde investeerders. In maart 2018 opende in Balen 'Residentie De Anjers' de deuren, een project met 62 assistentiewoningen, eveneens uitgebaat door vzw Astor.

Op dat moment waren de bestuurders van vzw Astor en van nv Igor Balen – waar wettelijk nochtans geen 'ongeoorloofd verwantschap' mag tussen bestaan – ook officieel nog steeds inwisselbaar.

Nauwelijks enkele maanden na de opening blijkt waarom voor de constructie in Balen met een soort spin-off van de nv Igor is gewerkt: de beursgenoteerde zorgvastgoedinvesteerder Care Property Invest neemt de nv Igor Balen – met nog steeds dezelfde mensen als in vzw Astor – over. Voor een bedrag van 11,1 miljoen euro. Het persbericht dat Care Property Invest daarover stuurt, leert dat vzw Astor een erfpachtvereenkomst op lange termijn (32 jaar) heeft afgesloten met nv Igor Balen "met een jaarlijks geïndexeerde canon".

Kort samengevat: Astor vzw sloot een langdurig contract af met nv Igor Balen – de facto met zichzelf – om vervolgens de waarde van de erfpachtvereenkomst te verzilveren door het door te verkopen aan een beursgenoteerde zorgvastgoedinvesteerder. Kassa kassa dus voor de investeerders.

Volgens Michiel Verhaegen zal ook in Geel de nv Igor binnenkort overgenomen worden door een vastgoedfonds. De naam ervan wil hij liever nog niet kwijt omdat de deal nog niet is afgerond. "Iedereen werkt volgens dat systeem, ook OCMW's. Wij krijgen als vzw die de exploitatie op zich neemt een erfpacht voor dertig jaar van het vastgoedfonds. In ruil betalen we een jaarlijkse beschikbaarheidsvergoeding. Die wordt bepaald door wat onze huurders kunnen betalen. Die prijs willen we zo laag mogelijk houden."

Bovendien, zo garandeert de architect, bestaat er een afspraak tussen nv Igor en vzw Astor dat bij eventuele winsten bij het doorverkopen van de aandelen 40% wordt uitgekeerd aan de vzw Astor.

Zoals eerder gezegd maakte vzw Astor er een belangrijk punt van om 'Klein Veldekens' te bouwen zonder subsidies van VIPA. Met een financiering tot 60% van de bouwkost scheelt dat financieel een flinke slok op de borrel.

"Dat is ook gebeurd", zegt Michiel Verhaegen. "Enkel voor het dienstencentrum hebben we een bescheiden VIPA-subsidie aangevraagd, dat ging nauwelijks over een half miljoen euro. Iedereen weet dat zo'n dienstverleningscentrum niet rendabel is. Dat was ook van meet af aan de bedoeling. Maar voor de gebouwen hebben we geen enkele subsidie aangevraagd."

Uit een antwoord dat Jo Vandeurzen op 8 november 2018 gaf op een schriftelijke parlementaire vraag van Griet Coppé (CD&V) over de stand van zaken voor de vijf pilootprojecten, blijkt nochtans dat Astor niet enkel voor het lokaal dienstencentrum, maar ook voor de dagcentra begin 2019 een aanvraag voor in totaal 1,4 miljoen euro aan subsidies bij VIPA zou hebben ingediend.

Jo Vandeurzen antwoordde in 2018: "Astor zal begin 2019 VIPA-aanvraagdossiers indienen voor de dagverzorgingscentra en het lokaal dienstencentrum en zal hiervoor gebruik maken van de formule waarbij enkel subsidies worden verleend voor de projectfasen 2 (technieken), 3 (afwerking) en 4 (meubilering)".

In 2016 bleek ook al dat het MPI Oosterlo waarmee vzw Astor samenwerkt om de site 'Klein Veldekens' in te richten een subsidie van 2,4 miljoen euro (2 miljoen euro bij VIPA en 400.000 euro bij de Nationale Loterij) had aangevraagd "om haar deel binnen het innovatieve zorgproject in Geel te realiseren". Het tijdig verlenen van een bouwvergunning voor het project van vzw Astor op Klein Veldekens door het Geelse stadsbestuur, zo leert het persbericht dat MPI Oosterlo erover verstuurd, was cruciaal voor het ontvangen van die subsidie.

Nog belangrijker dan VIPA- en andere subsidies voor de betaalbaarheid van een project zoals dat van vzw Astor in Geel, is natuurlijk de erkenning van het aantal WZC-bedden. Voor het project in Geel kreeg vzw Astor een erkenning voor 90 plaatsen, buiten de klassieke programmatie om. Aan zo'n WZC-plaats is een forse subsidie door de overheid gekoppeld.

Via een systeem van (voorafgaande) vergunningen hoopt de Vlaamse overheid het aantal plaatsen af te stemmen op de reële noden.

De erkenningen zijn dus gegeerd en 'geld waard'. Verschillende mensen die de sector goed kennen, citeren daarbij bedragen die schommelen tussen 15.000 en 20.000 euro per bed.

De vergunningen die de vzw Astor kreeg via de erkenning als pilootproject vertegenwoordigen omgerekend dus een waarde van 1,35 à 1,8 miljoen euro. Daarnaast beschikt de vzw nog over een zestigtal erkende assistentiewoningen op het terrein. Die inkomsten zijn – naast wat de bewoners van het woonzorgcentrum bijdragen – vanzelfsprekend cruciaal.

“In de toekomst gaan we proberen om alles met de vzw te doen en niet langer met een nv te werken die de investering doet”, zegt Michiel Verhaegen. “Voor kleinere projecten moet dat haalbaar zijn, maar voor grote projecten zoals in Geel is het helaas onmogelijk.” Bron: Apache

Wie betaalt de zorgcentra?

Wie deze constructies leest kent het juiste antwoord:

de belastingbetaler betaalt, de grote beursgenoteerde vastgoedbedrijven maken de winsten.

📍 Over belastingen

Is ons belastinggeld goed geïnvesteerd?

Eind juni was het weer zover: je moest je belastingbrief indienen.

En Belgen betalen véél belastingen. Zowat het meeste van de hele wereld. Toch lijkt de overheid altijd geld te kort te hebben en altijd te moeten besparen. Hoe kan dat? Waar gaat al dat geld dan naartoe?

In 2019 zijn 41 procent van de uitgaven van de RSZ gegaan naar pensioenen. Dat blijkt donderdag uit het jaarverslag van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. Verder ging zo'n 30 procent naar geneeskundige verzorging, 11 procent naar ziekte en invaliditeit, 6 procent naar werkloosheid en 6 procent naar jaarlijkse vakantie.

De financiering van de RSZ komt van 61,6 miljard euro geïnde bijdragen, 7,8 miljard rijkssteun en 13,4 miljard via alternatieve financiering. Die bedragen lagen allemaal hoger dan een jaar eerder. De totale omzet bedroeg 87,5 miljard euro, terwijl er 84,6 miljard euro uitgaven waren. De RSZ telde vorig jaar 245.000 werkgevers en 4 miljoen werknemers als klanten. Dat waren er iets minder dan in 2018, toen de dienst 251.000 werkgevers als klant had.

Op 28 december 2019 was het exact 75 jaar geleden dat het Belgische parlement de grondslag legde voor de moderne sociale zekerheid, en daarmee ook van de RSZ. De dienst noemt 2019 daarom ook een feestelijk jaar. De RSZ beheert de sociale zekerheid voor werknemers en stort hiervoor geld door naar bijvoorbeeld de RVA (werkloosheid), RVP (pensioenen) of RIZIV (ziekteverzekering).

Toon Vanheukelom behoort tot de vakgroep "economie en overheid" van de KU Leuven en neemt jouw belastingbrief onder de loep. De KUL maakte er enkele lessen over.

<https://www.youtube.com/watch?v=nroxNnpvb30>

<https://www.youtube.com/watch?v=zLV4GRwjj5Y>

<https://www.youtube.com/watch?v=-ZevsV1XMTI>

Neutr-On wil minder belastingen op arbeid, minder verspilling van het belastinggeld en een vermogensbelasting voor de rijken van 1% boven de 1 miljoen euro.

⊕ Denk goed, voel je goed

Deze geheel geactualiseerde tweede editie van het zeer succesvolle werkboek Denk goed – voel je goed biedt een baanbrekende methode voor cognitieve gedragstherapie (CGT) bij kinderen en jongeren met psychische problemen zoals angst, depressie, dwangstoornissen of posttraumatische stress. Dit werkboek past CGT toe op een voor kinderen en jongeren begrijpelijke manier, aan de hand van herkenbare voorbeelden uit het dagelijks leven. De praktische oefeningen en werkbladen zijn tevens beschikbaar als downloads. Denk goed – voel je goed volgt de meest actuele ontwikkelingen in de psychotherapie, inclusief derde-generatie cognitieve gedragstherapieën zoals mindfulness, compassie gerichte therapie en Acceptatie en Commitment Therapie. Het biedt in de klinische praktijk geteste, eenvoudig te gebruiken materialen om het werken met kinderen en jongeren te structureren en vergemakkelijken.

De volgende basisthema's staan centraal in het werkboek: • vriendelijk zijn voor jezelf • hier-en-nu (focus) • automatische gedachten

• denkfouten • evenwichtig denken • kernovertuigingen • je gedachten de baas worden • gevoelens identificeren • je gevoelens de baas worden • gedragsverandering • probleemoplossing

Paul Stallard is hoogleraar jeugd- en gezinspsychiatrie aan de University of Bath en hoofd van de afdeling psychotherapieën voor kinderen en adolescenten van de Oxford Health NHS Foundation Trust. Hij is een internationaal vooraanstaand onderzoeker op het gebied van de ontwikkeling en het gebruik van CGT bij kinderen en jongeren en heeft daarover in verschillende landen trainingen gegeven. Over de eerste editie: 'Een goede ondersteuning voor praktijkmensen die cognitieve gedragstherapie toepassen bij kinderen en jeugdigen.' – Tijdschrift voor Psychiatrie 'Overzichtelijk en zeer praktisch (...) Het materiaal is leuk, vrolijk en kindvriendelijk (...) echt een aanrader.' – Kind en Adolescent Praktijk

⊕ Leopold II en Congo

Met zijn boek "Veroverd Bezet Gekoloniseerd Congo 1876-1914" schrijft Mathieu Zana Etambala zich in de traditie in van historische werken over de Kongo-Vrijstaat en Belgisch Kongo, die minutieus de gang van zaken in die periode napluizen. Werken zoals "Rood Rubber" van de antropoloog Daniël Vangroenweghe en het monumentale oeuvre, dat de diplomaat Jules Marchal onder het pseudoniem A.M. Delathuy bijeen geschreven heeft.

Met "Rood Rubber" heeft Vangroenweghe in 1985 de uit het collectieve geheugen verdwenen rubbercampagne van onder het stof gehaald, waarmee Leopold II zich tussen pakweg 1885, van bij de oprichting van de Vrijstaat waarvan hij de absolute monarch was, die zonder enige inmenging van de regering of het parlement in België zijn gang kon gaan, en zijn dood in 1909 op een ronduit schandalige manier verrijkt heeft, ten koste van een groot aantal doden onder de Kongolese bevolking en de ontwrichting van de bestaande samenleving.

Delathuy heeft, eveneens vanaf 1985, met boeken als “E.D. Morel tegen Leopold II en de Kongostaat” en “De Kongostaat van Leopold II, 1876-1900: het verloren paradijs”, die in het vergeetboek geraakte geschiedenis tot in de details beschreven, op basis van vaak tot dan toe nooit gepubliceerde documenten. De historicus Zana Etambala graaft nog wat dieper en voegt een extra dimensie toe aan het pionierswerk van Vangroenweghe en Delathuy.

Zana gaat niet over één nacht ijs. 463 bladzijden gebruikt hij om de lezer diets te maken hoe het tussen 1876 en 1914 eraan toe ging in vier streken in Kongo. Voor elk gebied trekt hij om en bij honderd bladzijden uit en het geheel vult hij aan met een bibliografie, waaronder onuitgegeven bronnen, en een uitvoerige reeks notities. De vier streken zijn niet lukraak uitgekozen. Hij gaat van start met het koninkrijk van de Kuba in de Kasai, een voorbeeld van een strak georganiseerde, hiërarchische maatschappij in het zuiden van het land. Daarna komt de centraal gelegen regio van het Leopold II-meer aan bod, die later opgaat in het Kroondomein, zo dadelijk meer daarover. In het derde hoofdstuk behandelt Zana de rubberoorlog in de Evenaarsprovincie, in het noordwesten. Ten slotte houdt hij halte in Ituri, in het noordoosten, waar goud de drijfveer is voor economische exploitatie.

Lees verder via: [Uitpers](#)

⊕ Achter de schermen van de BBI

De bedrijven in ons land hebben in het aanslagjaar 2019 voor 172,3 miljard euro aan betalingen naar de beruchtste belastingparadijzen gedaan. Dat blijkt donderdag uit cijfers die De Tijd heeft opgevraagd bij de fiscus.

De kaaimaneilanden en het Caribisch gebied is een notoir belastingparadijs.

De meeste betalingen die in het aanslagjaar 2019 (over de inkomsten van 2018) vanuit ons land naar belastingparadijzen stroomden, vertrokken naar de Verenigde Arabische Emiraten, gevolgd door Oezbekistan, de Kaaimaneilanden, Bermuda en Turkmenistan. Bedrijven zijn verplicht betalingen vanaf 100.000 euro naar een dertigtal belastingparadijzen aan te geven bij de fiscus. In het aanslagjaar 2019 hebben 790 vennootschappen en andere rechtspersonen zo'n aangifte moeten doen. Dat waren er minder dan de vorige jaren. In het vorige aanslagjaar 2018 was nog sprake van 206,8 miljard euro aan betalingen naar belastingparadijzen.

Maar met 172 miljard euro zitten we nog altijd ver boven de 129,9 en 82,8 miljard euro in 2017 en 2016. 'Dat zijn bijzonder hoge bedragen. Het toont aan dat bedrijven en groepen nog altijd entiteiten in belastingparadijzen gebruiken. Je zou denken dat dat fenomeen aan het verdwijnen was, maar dat is dus niet het geval', zegt Axel Haelterman, hoogleraar Fiscaal Recht aan de KU Leuven.

Er loopt heel wat grondig mis met onze belastinginning. Er zitten zo veel mazen in het net dat de fiscus een pak minder ophaalt dan waar de staat recht op heeft. Dat is een van de redenen waarom de overheid moet lenen en waarom we een grote staatsschuld hebben. Wat het nog erger maakt, is dat de belastingontwijking heel ongelijk verdeeld is. In de praktijk geldt het omgekeerde van de officiële filosofie van ons belastingstelsel: de sterkste schouders torsen de kleinste last. Een citaat uit het boek:

Anthonissen: Minister van Financiën Alexander De Croo (Open VLD) staat met open handen te wachten tot fraudeurs hun zwart kapitaal komen aangeven. Maar het is de minister van Justitie die de mensen daartoe moet aanzetten. En dat doet Geens niet. In de zes jaar dat hij op post is, heeft hij nog nooit gezegd: 'Jongens, het wordt tijd dat we er wat aan doen.' Het antifraudebeleid van Geens bestaat uit één woord: onwil. Dolce far niente. En niets doen is in deze kwestie hetzelfde als op de rem gaan staan. Bron: Knack

⊕ Het kapitaal

Korte tijd na het verschijnen van de Nederlandse vertaling van het tweede deel, is nu ook de Nederlandse vertaling van het derde deel van Het Kapitaal in boekvorm uitgebracht. De vertaling van het derde deel is gedaan door David C.A. Danneels en Adrien Verlee.

Het eerste deel van Het Kapitaal behandelt het productieproces van het kapitaal. Het tweede deel gaat over het circulatieproces en de reproductie van het kapitaal. Het derde deel – Marx gaf het in zijn voorwoord bij de eerste druk van de Duitse uitgave van het eerste deel in 1867, als werktitel 'die Gestaltungen des Gesamtprozesses' (verschijningsvormen van het totale proces), Engels gaf in 1894 de uitgave als titel mee 'Het totale proces van de kapitalistische productie' – behandelt de verschijningsvormen van het gehele kapitalistische proces in de concurrentie van vele kapitalen, aan de oppervlakte van de maatschappij, in de 'werkelijke beweging' van kapitalen. Zo komen we steeds dichterbij de rationeel begrepen 'rijke totaliteit' van de actuele kapitalistische maatschappij om ons heen.

De Belgische marxistische econoom Ernest Mandel heeft destijds inleidingen geschreven bij de nieuwe Engelse vertalingen van de drie delen van Het Kapitaal. Zijn inleiding bij het derde deel is opgenomen in de nieuwe Nederlandse vertaling. Hij schrijft over de drie delen: "Als het eerste boek van Het Kapitaal het meest bekende en alom gelezen boek is, is het tweede het meest onbekende en het derde het meest controversiële."

We moeten niet vergeten dat het tweede en derde deel van Het Kapitaal nooit door Marx zelf zijn uitgegeven. Na zijn dood zijn deze boeken door Engels naar eer en geweten en met heel veel moeite geredigeerd en gepubliceerd op basis van de vele manuscripten en fragmenten die Marx had achtergelaten. In die zin zijn het tweede en derde deel niet 'af' of 'voltooid'. Anderzijds is het wel zo dat Marx voor het schrijven en herschrijven van het eerste deel alle belangrijke theoretische problemen van het tweede en derde deel had opgelost en de hele samenhangende structuur van de drie delen (de 'Gesamtaufbau') voor ogen had. De manuscripten van Marx zijn intussen uitgegeven in de MEGA-2 en zijn dus voor iedereen te vergelijken met de uitgaven van Engels.

Het derde deel van Het Kapitaal is een dik boek en het behandelt veel onderwerpen. Het gaat over de kostprijs, de winst en de (egalisatie van de) winstvoet, er is een belangrijke afdeling over de 'tendentiële daling van de winstvoet', het gaat over warenhandelskapitaal en geldhandelskapitaal, over rente en grondrente en het eindigt met een kort onaf hoofdstuk over de klassen. En het gaat over veel meer, op het niveau van de kapitalistische economie in haar totaliteit. Een niet onbelangrijk onderwerp in deze tijden van klimaatcrisis is de kwestie van de grondrente en van de ontwikkeling van de kapitalistische landbouw.

De voortdurende controversen over het derde deel van Het Kapitaal begonnen al snel na het verschijnen van dit deel. Bekend of berucht zijn onder meer de discussies over het zogenaamde 'transformatieprobleem' en over de wet van de tendentiële daling van de winstvoet, maar ook over het crisiskarakter van de kapitalistische economie. De meeste controverses (Mandel bespreekt ze kort in zijn inleiding) hebben te maken met het onbegrip van de dialectiek, het onbegrip van de logische dialectische continuïteit van Marx, die zich over de drie delen van Het Kapitaal uitstrekt. Er is geen sprake van een logische inconsistentie tussen de delen van Het Kapitaal, zoals sommigen beweren. Wel hebben we te maken met verschillende abstractieniveaus en met vele noodzakelijke tussenstappen. Zoals Marx schrijft: "De kapitaalsgedaanten, zoals ontwikkeld in dit boek, evolueren dus stap voor stap naar de vorm, waarin ze aan de oppervlakte van de maatschappij optreden in de interactie tussen de verschillende kapitalen, de concurrentie, en in het alledaagse bewustzijn van de productieagenten zelf".

Het derde deel van Het Kapitaal is – in samenhang met de eerste twee delen – brandend actueel. Om de huidige kapitalistische wereldcrisis te kunnen begrijpen, kun je niet om de 'tendentiële daling van de winstvoet' uit het derde deel heen.

Dat blijkt bijvoorbeeld uit het boek dat Carchedi en Roberts vorig jaar lieten verschijnen, onder de titel: "World in Crisis, A Global Analysis of Marx's Law of Profitability". Het derde deel van Het Kapitaal is een onmisbaar instrument om de 'bewegings-wetten' van het kapitalisme te begrijpen en om het kapitalisme in socialistische richting te kunnen opheffen.

Uitgever: L. Erkelens. ISBN 978-90-829948-7-2.

⊕ Hoe overleef je een autocratie?

Voor iedereen die het controversiële presidentschap van Donald Trump wil begrijpen, is Masha Gessens werk essentiële lectuur. Gessen groeide op in de Sovjet-Unie en deed als journalist verslag van de wederopstanding van het totalitarisme in het Rusland van Poetin. Meer dan wie ook is Gessen in staat de kenmerken van autocratie te herkennen en te analyseren.

In de aanloop naar de verkiezingen van 2020 geeft dit boek een onmisbaar overzicht van de rampzalige jaren van Trumps presidentschap - ook tijdens de coronacrisis. Hoe overleef je een autocratie? laat haarfijn zien hoe in het Amerika van Trump vaste democratische waarden en instellingen worden afgebroken, hoe het abnormale normaal wordt - terwijl de wereld toekijkt.

Gessens boek is een baken in rumoerige tijden en een oproep tot permanent verzet tegen de voortdurende aanval op de Amerikaanse democratie.

Met "Hoe overleef ik een autocratie" schreef de Russisch-Amerikaanse auteur Masha Gessen een uiterst urgente en angstaanjagende analyse van drieënhalf jaar Donald Trump. 'De ministers die Trump benoemt, moeten niet alleen incompetent zijn. Ze moeten hun departement willen vernietigen.'

Op 10 november 2016, daags na de verkiezing van Donald Trump tot president van de Verenigde Staten, deed Masha Gessen de website van The New York Review of Books crashen. Terwijl liberaalgezinde Amerikanen nog murw waren van de optater die ze net hadden gekregen, was Gessen de eerste die een vlammend pleidooi hield om alles op alles te zetten om Trumps autoritaire neigingen te counteren. In een urgent essay onder de dwingende titel 'Autocracy: Rules for Survival' ('Autocratie: regels om het te overleven') voorspelde Gessen in grote mate wat er de komende jaren zou gebeuren. De survivaltips van toen lezen vandaag nog altijd als in steen gebeitelde geboden: 'Geloof de autocraat. Let niet op de kleine tekenen van normaliteit. Instituties zullen je niet redden.

Wees verontwaardigd. Maak geen compromissen.' Bron: Knack

ANTIPESTTEAM

⊕ Blijf attent voor corona-virus

Van mondklappers niet dragen waar het moet tot feestjes met honderden mensen. Het is duidelijk dat we coronamoe zijn. Dokters waarschuwen echter voor de gevaren daarvan. In Duitsland zijn er al nieuwe opflakeringen, en ook bij ons is dat een “zeer realistisch” scenario.

Afgelopen weekend werd er stevig gefeest in ons land. Tekenend zijn de beelden van het Flageyplein in Brussel, waar honderden mensen 's nachts een gigantisch feestje hielden. Zonder mondklappers, dan nog. Dokters vrezen dat we te laks worden. “Ik word zenuwachtig als ik in Gent rondloop. Al die grote groepen, allemaal zo dicht bij elkaar. Wie houdt zich nog aan de regel van tien contacten per week? We zijn niet meer bezig met de gevaren van corona. Wat vandaag telt, is naar welk land we in de zomer op reis kunnen gaan”, vertelt Fien Van Stappen, huisarts in Melle, in Het Nieuwsblad. Zonder mondklapper naar dokter

Zelfs een bezoek aan de dokter gebeurt zonder de nodige maatregelen. “Ik heb een jonge vrouw zien binnenkomen met koorts en vermoeidheidsklachten. Ze had de online agenda genegeerd en was naar de praktijk gekomen zonder te verwittigen dat ze koorts had. Bovendien droeg ze geen mondklapper”, zegt Stefanie Vermandere, huisarts in Merelbeke.

Discipline

Viroloog Johan Neyts (KU Leuven) waarschuwt dat dergelijk gedrag het coronavirus weer kans geeft om te 'herleven'. “Het is onverantwoord gedrag, zeker die massabijeenkomsten. Dat is eigenlijk zelf broeihaarden fabriceren. Covid-19 houdt van groepen, van massa's. Daar werd gezongen, geroepen, glazen bier doorgegeven. Het is al gebleken dat vooral zogenaamde superverspreiders de epidemie aanwakkeren. Een beperkte groep die heel veel andere mensen aansteekt. We zijn de lockdown moe, en dat begrijp ik. Maar als we niet terug willen naar de tijd van oma's en opa's die compleet afgesloten zitten, naar verplicht thuiswerken en tegelijk op je kinderen passen, naar een economie die grotendeels stilligt, dan moeten we nu vooral gedisciplineerd zijn en de richtlijnen volgen”, klinkt het.

Duits scenario?

In Duitsland is het reproductiegetal opnieuw gestegen tot 2,88 terwijl dat onder de 1 moet blijven. In België ligt die R-waarde nog op 0,87, maar dat kan snel veranderen. Dat weet ook Roel Van Giel van huisartsenvereniging Domus Medica. “Zo’n opstoot is ook een zeer realistisch scenario voor België. En op die momenten is er wél nood aan discipline, aan de wil om zelf iets te doen om verspreiding in te dijken”, luidt het.

⊕ Jonge thuislozen

Thuisloze jongeren: onderschat fenomeen

We weten niet exact hoeveel jongvolwassenen tussen 18-25 jaar thuisloos zijn. Maar het aantal jongeren dat in Vlaanderen in de thuislozenzorg terecht komt, is alvast een indicatie.

‘Er is veel verborgen thuisloosheid bij jongeren.’

Zo bleek uit een nulmeting in 2014 dat 10 procent van de gebruikers van winteropvang in Vlaanderen jonger zijn dan 25. Eén op vijf gebruikers van residentiële opvangcentra en het begeleid wonen is jonger dan 25 jaar. Idem voor 17 procent van gebruikers van doorgangswoningen.

In deze leeftijdsgroep is er ook veel verborgen thuisloosheid, waarvan we de omvang niet echt kennen. Dat zijn de ‘sofaslapers’, die dat soms combineren met straatslappen of overnachten in kraakpanden. Er zijn ook andere knipperlichten. Jongvolwassenen hebben een veel hoger armoederisico dan andere leeftijdsgroepen. De jeugdwerkloosheid is veel hoger dan het gemiddelde. En één derde van de leefloners is jonger dan 25. De jongste drie jaar nam het aantal jongvolwassenen met een leefloon met liefst 44 procent toe.

Op basis van jarenlange ervaring en onderzoek werkte het Canadese ‘A Way Home’ in 2018 een aanpak uit om thuisloosheid bij jongvolwassenen te voorkomen en te beëindigen. Het is een bundeling van acties: versterken van structurele preventie, vroege interventies, meer continuïteit en toegankelijkheid in de hulp, vermijden van uithuiszetting en garanties voor opvang en stabiele huisvesting.

Deze aanpak straalt hoogdringendheid uit. Thuisloosheid tast mensenrechten van kwetsbare jongvolwassenen aan. En dus is het hoog tijd voor doortastende acties.

Veel goesting in Antwerpen

Het Antwerpse collectief ‘Mind the Gap’ ging aan de slag met deze aanpak. “Met veel goesting”, zegt Julie Degrieck, beleidsmedewerker van CAW Antwerpen en één van de trekkers van dit netwerk.

Julie: “De motor van het netwerk zijn sociale professionals die het probleem van thuisloosheid bij jongeren concreet en zichtbaar willen aanpakken. Verschillende Antwerpse actoren uit zorg, wonen, werk, onderwijs, vrije tijd, politie, justitie en lokaal beleid bundelen hun krachten. Die samenwerking is geen gedwongen huwelijk. Deelnemers voelen zich niet geroepen om de belangen van hun organisatie te verdedigen. Wel zijn het mensen die hun achterban mobiliseren om dak- en thuisloosheid bij jongeren te verminderen.”

Collectieve impact

Het bindmiddel van deze coalitie is ‘collectieve impact’. Men wil effect hebben. Die impact is mogelijk als er een gezamenlijke agenda is en men elkaars activiteiten versterkt. Een permanente communicatie en een ondersteunde organisatie zijn daarbij van essentieel belang.

‘Kinderen van gezinnen die uit huis zijn gezet, worden op latere leeftijd vaker dakloos.’

Mind The Gap mikt in Antwerpen op de vermindering van het aantal jonge thuislozen. Om dat te realiseren heb je zicht nodig op de oorzaken van dakloosheid bij jongeren.

Julie: “We zien dat kinderen van gezinnen die uit huis zijn gezet, op latere leeftijd vaker dakloos worden. Er is ook heel veel schooluitval en generatie-armoede. Zo ontstaat er op de cruciale leeftijd van zeventien, achttien jaar een mix van sociale uitsluiting: geen diploma, geen job, geen betaalbare woonst en geen of een te zwak netwerk om op terug te vallen.”

Overheid mee betrokken

Ook de overheid voelt zich aangesproken om deze negatieve spiraal te doorbreken. Ze volgt de Antwerpse aanpak op de voet.

An Rommel, beleidsmedewerkster van het Vlaamse Agentschap Opgroeien: “Als overheid willen we graag investeren in zo’n dynamische netwerken. Daarmee gaan we een stapje verder dan wat al loopt in het

Vlaams actieplan jongvolwassenen. De leefdomeinen wonen, werk en gezondheid worden mee in het bad getrokken, samen met de lokale overheid.

We willen dit op basis van de ervaringen in Antwerpen ook in andere regio's opstarten."

Niet alleen jeugdhulpverleners

Julie: "We focussen in Antwerpen op drie groepen. Er is een groep jeugdhulpverleners die na hun achttien verder hulp wil. Dat is de 'gemakkelijkste' groep. Maar er is ook een groep jongeren uit de jeugdhulp die dat niet wensen en zich afkeren van elke vorm van hulpverlening. De derde groep zijn jongeren die geen contact hebben met jeugdhulp maar wel een groot risico lopen om dak- of thuisloos te worden."

'Veel dakloze jongeren zijn thuis buitengezet.'

"Veel jongeren die we momenteel in de opvang zien, zijn door hun ouders buitengezet. Alleen weten we vaak niet waarom. In Denemarken stelden onderzoekers vast dat de helft van de thuisloze jongeren uit doorsneegezinnen kwamen. Het zijn vaak gezinssituaties die niet zo problematisch waren om in de jeugdhulp te verzeilen, maar waar de meerderjarigheid zorgt voor een breuk tussen ouders en kinderen. Die breuk kan te maken hebben met een psychiatrische problematiek van één van de ouders of verslavingsproblemen bij ouders of jongere."

"Die jongeren moeten op eigen benen staan maar hebben nooit gehoord of geleerd hoe ze dat moeten doen. Hier kan preventie het verschil maken: informatie over de meerderjarigheid moet een basispakket zijn in het laatste jaar van het middelbaar onderwijs."

Continueren van de jeugdhulp

Mind The Gap combineert verschillende acties. In de lijn van het Vlaams actieplan jongvolwassenen werkt men aan de continuïteit van de hulpverlening in de overgang van minder- naar meerderjarigheid. Dit gebeurt door in jeugdhulpvoorzieningen al vanaf zestien jaar te werken aan een ondersteuningsplan. Tijdens rondetafelgesprekken bekijken jongeren en hulpverleners om het vertrek uit de jeugdhulp voor te bereiden. Zo kunnen sommige jongeren via voortgezette jeugdhulp tot hun 25 in de jeugdhulp blijven. Lopen de jongeren die zo'n voortgezette jeugdhulp weigeren niet het grootste risico op dak- en thuisloosheid? An: "In de jeugdhulp blijven, is niet voor elke jongere de goede oplossing. Het is geen tovermiddel om dak- en thuisloosheid tegen te gaan. We zien wel succesverhalen in de samenwerking tussen jeugdhulpvoorzieningen en andere spelers binnen de hulpverlening. Zo'n netwerk als Mind The Gap maakt de kans groter om een traject op maat van de jongere uit te zetten."

Voorkomt voortgezette jeugdzorg thuisloosheid?

Julie: "In die overgang naar meerderjarigheid is het heel belangrijk dat jongeren vervolghulp kunnen krijgen, bijvoorbeeld van het JAC. Maar er blijven zeer moeilijke situaties waar voortgezette jeugdhulp geen oplossing biedt. Denk aan jongeren met extreme gedrags- en emotionele problemen (GES+). Het is goed dat de jeugdhulp daarover nadenkt en overlegt in een breder netwerk. En liefst een pak vroeger dan net voor hun achttiende verjaardag."

An: "In voorzieningen gaan we 'vertrektrainingen' bieden aan jongeren die na hun achttiende geen jeugdhulp meer wensen. Daar zijn zeker jongeren bij die een groot risico lopen om thuisloos te worden. Zij weten dan dat ze in nood nog ergens kunnen op terugvallen."

Waar slaap je?

Je kan thuisloosheid ook beëindigen door jongeren op te zoeken die al een korte tijd thuisloos zijn.

'Vraag aan jongeren waar ze de afgelopen nacht hebben geslapen.'

An: "In het inloophuis en de noodopvang bereiken we jongeren die een hoog risico lopen op thuisloosheid. Het is zinvol om aan jongeren concrete vragen te stellen: Waar heb je de afgelopen nacht(en) geslapen? A Way Home heeft een concrete tool gemaakt – de YAP Tool – die de risico's op dak- en thuisloosheid in beeld brengt."

Wonen, wonen, wonen

Ergens voor langere tijd kunnen wonen, is van cruciaal belang. Toch is het voor deze jongeren moeilijk om die woonstabiliteit te realiseren.

Julie: "Beeld je even in. Er staat een rij jonge koppeltjes voor een goedkoop huurappartement. Die ene jongere, alleen en zonder werk, maakt geen enkele kans. Zo'n kwetsbare jongere heeft op de woonmarkt een steuntje nodig. Daaraan werken we, maar dat is niet eenvoudig."

Leegstand en co-housing

Een belangrijke pijler van Mind the Gap is daarom het gecoördineerd zoeken en aanbieden van een woonplek voor jongeren die thuisloos zijn of dit dreigen te worden.

'In Antwerpen zijn er nog wel wat woningen beschikbaar.'

An: "In Antwerpen zijn er nog wel wat woningen beschikbaar. Er staan heel wat panden leeg. De stad heeft een groot patrimonium en we moeten alternatieve woonvormen verkennen. Samen met de stad

proberen we dat aanbod te groeperen en via een centraal aanmeldpunt beschikbaar te stellen voor kwetsbare jongvolwassenen.”

Julie: “Het aanmeldpunt verhoogt de kans op een geschikte woonst voor de meest kwetsbare jongeren. Doordat er veel partners rond de tafel zitten, kunnen we gemakkelijker schakelen van een kleinschalige wooneenheid binnen de jeugdhulp naar het huren van een duurzame woning. We proberen ook concrete barrières weg te werken. Co-housing is vaak een betaalbare formule, maar zou niet gesanctioneerd mogen worden met een verlaging van het leefloon. We proberen voor jongeren die nog niet dakloos zijn, maar geen thuis hebben bij het OCMW een installatiepremie te bekomen. Dat helpt hen de overgang te maken. De stedelijke overheid heeft daar wel oor naar.”

Housing First voor jongeren?

Housing First wordt momenteel in Vlaanderen ingezet voor chronisch thuislozen. Is er perspectief om dit ook voor kwetsbare jongvolwassenen te realiseren?

An: “Binnen A Way Home werken we met andere landen aan een gedeeld verhaal over Housing First voor jongeren. De doelgroep wordt goed omschreven en het programma wordt bijgesteld. Want Housing First mag geen holle slogan worden.”

Julie: “Er is nog onvoldoende duidelijkheid over de vereiste zelfredzaamheid van de jongere en de noodzaak van begeleiding. Ook de duurzaamheid van de woonsituatie is nog een heikel punt. Momenteel kunnen we alleen tijdelijk wonen creëren, wat op zich al een dam opwerpt tegen de beginnende dak- en thuisloosheid. Maar we creëren ook opnieuw dakloosheid, wanneer er aan die tijdelijke woonsituatie een eind komt.”

⊕ Beeldenstorm 2020

De dood van George Floyd in Minneapolis op 25 mei heeft heel wat teweeg gebracht. Over de hele wereld zijn er protesten tegen racisme en politiegeweld.

Tijdens die protesten worden standbeelden gevisieerd. Ook belangrijke historische figuren worden niet gespaard.

In België was er een raid op straatnamen die verwezen naar Leopold II die in de Congo bij de autochtone bevolking handjes zou hebben laten afhakken. Ook werd door gemaskerde mannen een standbeeld van hem in de brand gestoken. In Amerika werd Columbus van zijn sokkel gehaald en in de UK moesten geschiedkundige grootheden als Churchill en Gladstone eraan geloven. Intussen kijkt in Vlissingen Michiel De Ruyter voorlopig nog vastberaden over de zee uit. Lees een opinie op:

<https://www.cultuurverschillenbelgienederland.nl/deze-beeldenstorm-is-vorm-van-cultuurbarbarisme>

⊕ Ongepast gedrag in de sport

“Grensoverschrijdend gedrag in jeugdsport ruimer verspreid dan we dachten”: slechts 1 op 5 krijgt er níet mee te maken

De overgrote meerderheid van jongeren die in clubverband sporten, zegt al eens slachtoffer geweest te zijn van psychisch grensoverschrijdend gedrag. Dat blijkt uit een bevraging van Thomas More-studenten

over negatieve ervaringen bij jeugdsporters. Ook fysiek of seksueel grensoverschrijdend gedrag, door trainers of andere sporters, komt vaak voor.

769 Vlaamse jongeren tussen 13 en 21 jaar oud vulden een vragenlijst in die gebaseerd is op de internationale "Violence Towards Athletes Questionnaire". De resultaten zijn onthutsend, zeggen de onderzoekers: 82 procent geeft aan al slachtoffer te zijn geweest van psychisch grensoverschrijdend gedrag, 55 procent van fysiek grensoverschrijdend gedrag en 27 procent van seksueel grensoverschrijdend gedrag.

41 procent meldde fysiek grensoverschrijdend gedrag door een trainer. Zo kreeg een kwart van alle deelnemers al eens een voorwerp naar z'n hoofd geslingerd en gaf een vijfde aan al door de trainer verplicht te zijn geweest om, tegen doktersadvies in, met een blessure verder te trainen.

20 procent van de respondenten ervoer al seksueel grensoverschrijdend gedrag door een andere sporter, 15 procent door een trainer. Daarbij gaat het vooral over grove opmerkingen of het stellen van ongewenst seksueel gedrag in de nabijheid van de sporter, zoals het imiteren van orale seks, aanstaren of nafluiten. 2,4 procent gaf aan betast te zijn door een trainer. 2 procent geeft aan door een andere sporter gedwongen te zijn tot seksuele handelingen.

Volgens Evy Van Coppenolle, coördinator bij het Centrum Ethiek in de Sport, verstevigen deze cijfers de ambitie om de komende jaren nog meer in te zetten op maatregelen. "De voorbije jaren zijn heel wat stappen vooruitgezet, onder meer met concrete beleidsmaatregelen voor sportfederaties. Nu moeten al deze inspanningen doorsijpelen tot elke lokale sportclub. We voelen veel goede wil en engagement bij federaties en ook sportclubs, maar er is nog meer nood aan ondersteuning op maat en bijscholing voor clubbestuurders en trainers."

Volgens de onderzoekers kunnen trainers een cruciale rol spelen bij het detecteren van en ingrijpen bij grensoverschrijdend gedrag. Thomas More lanceert dan ook een nieuwe bevraging voor jeugdtrainers, om inzicht te krijgen in wanneer ze wel of niet optreden en wat ze nodig hebben om dergelijk gedrag in de kiem te smoren.

Vanuit Sport Vlaanderen werd drie jaar geleden Voice gelanceerd, een forum voor slachtoffers van seksueel geweld in de sport. Zie verder: <https://www.voicesinsport.be/>

www.antipestteam.be

Voor alle verdere informatie, zie:

www.neutr-on.be

Samen tegen corruptie en onrecht

Stuur deze Nieuwsbrief verder naar familie, vrienden en kennissen, a.u.b.

Wie geen Nieuwsbrief meer wil ontvangen kan zich, op eenvoudig verzoek, uitschrijven via neutron.vakbond@skynet.be